

Rettelsesblad

Erstatter forslag af 28. oktober 2025

(Konsekvensændringer som følge af at § 4, stk. 2, nr. 8, om kommercielle vandkraftværker, er indsat)

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Naalakkersuisut ønsker at fremme investeringer i Grønland, men er samtidig bevidst om, at udenlandske investeringer i visse tilfælde kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Naalakkersuisut er desuden bevidst om, at Grønland indgår i en kompleks geopolitisk virkelighed, hvor internationale relationer og sikkerhed er tæt forbundne. Grønland lægger stor vægt på samarbejdet med vores allierede og anerkender, at Grønlands sikkerhed og vores allieredes sikkerhed er gensidigt afhængige af hinanden og afgørende for både regional og global stabilitet.

Formålet med dette forslag er derfor både at forhindre, at udenlandske investeringer kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden og derigennem at bidrage til sikkerheden i vores region og hos vores allierede. Med forslaget foreslås, at der indføres en screeningsordning i form af en sektorbaseret godkendelsesordning for investeringer i sektorer, der vurderes som mest følsomme i forhold til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden kombineret med en tværsektoriel frivillig anmeldelsesordning. Screeningsordningen vil give mulighed for at tillade investeringer under særlige vilkår eller helt forbyde investeringer, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

I takt med udviklingen af det grønlandske samfund og et øget politisk fokus på diversificering af økonomien, opstår der ligeledes behov for øget global samhandel. Den øgede globalisering medfører samtidig nye udfordringer, der skal håndteres. Idet der er forventning om fortsat interesse for investeringer og erhvervelser i Grønland fra udenlandske aktører, er det Naalakkersuisuts vurdering, at udenlandske investeringer i grønlandske virksomheder og andre enheder og aktiviteter i visse tilfælde kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

I dag anvender mange lande i stigende omfang screening som redskab til at gribe ind over for udenlandske investeringer og erhvervelser, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod f.eks. national sikkerhed eller offentlig orden. Samtidig er der fortsat ønske i Grønland om øget global handel og samarbejde. Ved implementering af en screeningsordning er det således vigtigt at finde den rette balance mellem indgribende foranstaltninger og et sundt investeringsmiljø.

Forslaget er bl.a. en opfølgning på rapport om screeningsordning vedrørende udenlandske investeringer og erhvervelser m.v. (Vurderinger og anbefalinger fra den tværdepartementale arbejdsgruppe). Baggrunden for rapporten er, at Naalakkersuisut den 29. februar 2024 godkendte et kommissorium vedrørende screening af visse udenlandske investeringer og nedsatte en tværdepartemental arbejdsgruppe med henblik på etablering af en grønlandsk screeningsordning.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1 Formål, anvendelsesområde og definitioner

Der findes ikke i dag et generelt lovgrundlag, der gør det muligt at screene udenlandske investeringer i Grønland ud fra et hensyn til Grønlands sikkerhed og den offentlige orden og om nødvendigt foretage indgreb. Der findes heller ikke sektorspecifik lovgivning, der gør det muligt at screene udenlandske investeringer ud fra samme hensyn.

Forslagets formål er at etablere en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan gøre indgreb i udenlandske investeringer, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Dette udmøntes dels i form af en sektorspecifik screeningsordning, der omfatter investeringer, der vurderes som særligt følsomme, jf. den foreslåede § 4, og en tværsektoriel screeningsordning, der vedrører andre investeringer, jf. den foreslåede § 5. Inatsisartutloven finder anvendelse på alle udenlandske investeringer, der opfylder lovens betingelser, uanset om investeringen foretages inden for sagsområder, der er overtaget af Grønlands Selvstyre.

Ved screeningen foretager Naalakkersuisut en nærmere undersøgelse af den udenlandske investering for at afdække eventuelle trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Forslagets anvendelsesområde følger af den foreslåede § 2, hvor det foreslås, at forslaget finder anvendelse på alle udenlandske investeringer, der påtænkes gennemført eller gennemføres af udenlandske investorer.

Den foreslåede § 3 indeholder de nødvendige definitioner for forståelsen af Inatsisartutloven, idet definitionerne samtidig er med til at afgrænse Inatsisartutlovens anvendelsesområde.

Det følger af den foreslåede § 3, at forslaget har et bredt anvendelsesområde. Ved en ”udenlandsk investor” forstås en fysisk person, som ikke har dansk indfødsret, eller som har dansk indfødsret, men ikke har haft fast bopæl i Grønland i de 5 forudgående år, og som ikke er fuldt skattepligtig til Grønland og ikke har været fuldt skattepligtig til Grønland i de forudgående 5 kalenderår, eller en juridisk person, som ikke har hjemsted i Grønland, samt nationale myndigheder og statslige organer fra andre lande.

Definitionen af en ”udenlandsk investering” er tilsvarende bred, og omfatter opnåelse af direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over mindst 25 pct. af ejerandele eller stemmerettigheder i en enhed med hjemsted i Grønland, forøgelse af direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol med ejerandele eller stemmerettigheder i en enhed med hjemsted i Grønland til mindst en tredjedel, 50 pct., to tredjedele eller 100 pct., eller på anden vis opnåelse af direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklingsmæssige eller driftsmæssige forhold i en enhed med hjemsted i Grønland eller på forretningskritiske områder i en enhed med hjemsted i Grønland. Endvidere omfattes overtagelse eller iværksættelse af anden aktivitet i Grønland, der kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Formålet er at sikre, at indgrebsmulighederne efter Inatsisartutloven ikke kun rammer egentlige investeringer i en virksomhed, da truslen mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden kan opstå ved en række andre aktiviteter, der ikke afhænger af erhvervelse af ejerandele i en virksomhed i Grønland.

Forslaget omfatter derimod ikke almindelig samhandel med udlandet eller udlændinges erhvervelse af fast ejendom i Grønland i almindelighed.

2.2 Sektoriel og tværsektoriel screeningsordning

Forslaget indfører en kombineret sektorspecifik og tværsektoriel screeningsordning.

Den sektorspecifikke screeningsordning følger af lovforslagets § 4. Heraf fremgår det, at en udenlandsk investor, der har til hensigt at foretage en udenlandsk investering inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der er omfattet af stk. 2, på forhånd skal ansøge Naalakkersuisut om tilladelse til investeringen. Bestemmelsen medfører således en pligt for den udenlandske investor til på forhånd at ansøge om og opnå tilladelse.

De særligt følsomme sektorer og aktiviteter foreslås fastsat i § 4, stk. 2, og foreslås at omfatte virksomheder inden for forsvarssektoren, virksomheder inden for it-sikkerhedsfunktioner eller behandling af klassificerede oplysninger, virksomheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse (dual-use) og virksomheder, der producerer andre kritiske teknologier. Herudover omfattes kritisk infrastruktur, herunder vandkraftværker til offentlig forsyning, råstofsektoren og selvstyreejede selskaber.

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler til afgrænsning af de sektorer og aktiviteter, der er omfattet.

Den tværsektorielle screeningsordning følger af forslagets § 5. Det følger heraf, at en udenlandsk investor kan indgive anmeldelse til Naalakkersuisut af en påtænkt eller gennemført udenlandsk investering, som ikke er omfattet af de særligt følsomme sektorer og aktiviteter oplistet i den foreslåede § 4.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammerne for den tværsektorielle screeningsordning, hvorefter en udenlandsk investor frivilligt kan anmelde en udenlandsk investering med henblik på godkendelse fra Naalakkersuisut.

Det vil være frivilligt at foretage en anmeldelse, og anmeldelsen kan både vedrøre påtænkte udenlandske investeringer og allerede gennemførte udenlandske investeringer. Ved en anmeldelse vil en investor kunne opnå den fornødne sikkerhed for – også ved allerede gennemførte udenlandske investeringer – at myndighederne kan godkende investeringen og dermed ikke efterfølgende vil kunne gøre indgreb mod investeringen ud fra hensynet til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Forslaget skal således ses i sammenhæng med den foreslåede § 6, hvor Naalakkersuisut foreslår at få mulighed for at undersøge udenlandske investeringer, men som ikke er anmeldt til godkendelse, i op til 5 år efter, at investeringen er gennemført.

Den foreslåede § 5 indebærer ikke, at udenlandske investeringer, der ikke er omfattet af § 4, som udgangspunkt skal anmeldes til Naalakkersuisut. Hensigten med den frivillige screeningsmulighed i den foreslåede § 5 og Naalakkersuisuts mulighed for at undersøge ikke frivilligt anmeldte udenlandske investeringer i den foreslåede § 6 er, at en udenlandsk investor, der er reelt i tvivl om, hvorvidt en investering eller aktivitet kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller offentlige orden, kan søge afklaring af dette ved at anmode om godkendelse. Samtidig giver den foreslåede § 6 mulighed for at gribe ind over for udenlandske investeringer uden for de særligt følsomme sektorer og aktiviteter.

2.3 Myndighedernes kompetencer og samarbejde

Naalakkersuisut er kompetent myndighed i henhold til denne lov. Det er således overalt i loven bestemt, at det er Naalakkersuisut, der træffer beslutninger efter loven. Det er således Naalakkersuisut, der beslutter omfanget af kontrol og screening af udenlandske investeringer uden for de særligt følsomme sektorer og aktiviteter. Det er også Naalakkersuisut, der vurderer, om udenlandske investeringer vurderes at kunne udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, hvorledes dette evt. kan afhjælpes med vilkår, og hvorledes der sanktioneres ved overtrædelse af påbud om afvikling af en udenlandsk investering. Naalakkersuisut vurderer, hvornår det er relevant at anmode om inddragelse af andre landes myndigheder, herunder Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE).

Det forudsættes, at det vil være departementet med ansvar for erhverv, der varetager funktionen som kompetent myndighed, ligesom det forudsættes, at der vil kunne oprettes en underliggende styrelse, der vil kunne varetage opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.

Det foreslås i § 8, at Naalakkersuisut træffer afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af en udenlandsk investering omfattet af § 4 eller § 5, hvis den ansøgte eller anmeldte udenlandske investering ikke kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Det foreslås herudover, at Naalakkersuisut meddeler afslag på eller nedlægger forbud mod gennemførelsen af en udenlandsk investering omfattet af §§ 4-5, hvis investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, og det ikke har været muligt at afbøde dette ved vilkår efter § 9. Naalakkersuisut kan også træffe midlertidige afgørelser efter forslagets § 8, stk. 2-3.

Ved vurderingen af, om en udenlandsk investering kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, skal der tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger. Der henvises til § 8 og bemærkningerne hertil.

Naalakkersuisut kan i forbindelse med sin sagsbehandling kræve alle oplysninger fra en udenlandsk investor, som er nødvendige for at vurdere, om en udenlandsk investering kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, ligesom Naalakkersuisut kan stille krav om, at oplysningerne ledsages af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, om rigtigheden af oplysningerne, jf. den foreslåede § 12, stk. 1.

Naalakkersuisut kan i overensstemmelse med undersøgelsesprincippet også lade andre oplysninger indgå i vurderingen, herunder f.eks. oplysninger, som Naalakkersuisut som led i sin sagsbehandling modtager fra andre myndigheder i Grønland og andre landes myndigheder, og oplysninger fra åbne kilder.

Hvis Naalakkersuisut efter en undersøgelse af en ansøgning om tilladelse til en udenlandsk investering eller en anmeldelse til godkendelse af en udenlandsk investering finder mulige trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, skal det vurderes, om de kan afværges ved vilkår for gennemførelse af investeringen. Forslaget til § 9, stk. 1, angår, at Naalakkersuisut kan acceptere vilkår, som den udenlandske investor tilbyder at påtage sig. Naalakkersuisut foreslås også ensidigt at kunne fastsætte vilkår som en betingelse for en tilladelse eller en godkendelse af en udenlandsk investering, jf. den foreslåede § 9, stk. 2.

Det foreslås i § 10, at Naalakkersuisut har mulighed for at ændre eller tilbagekalde en afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af en udenlandsk investering, bl.a. hvis den udenlandske investor ikke overholder aftalte vilkår eller ikke indsender en årlig redegørelse

om overholdelse af vilkårene. Bestemmelsen indeholder alene eksempler på tilfælde, hvor der kan ske ændring eller tilbagekaldelse af en afgørelse.

Med den foreslåede § 11, stk. 1, har Naalakkersuisut mulighed for at give påbud om afvikling af en udenlandsk investering, hvis en afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af investeringen er tilbagekaldt, og investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, eller hvis en udenlandsk investering er gennemført i strid med et afslag eller forbud. Tilsvarende gælder, hvis den udenlandske investor ikke har ansøgt om tilladelse i strid med forslaget § 4, og investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, jf. den foreslåede § 11, stk. 2. Endelig foreslås det, at Naalakkersuisut kan give sådanne påbud i tilfælde, hvor Naalakkersuisut af egen drift iværksætter en undersøgelse efter den foreslåede § 6.

2.4 Administrative bestemmelser

Det foreslås, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om procedurer for ansøgning og anmeldelse, herunder at ansøgninger skal indleveres digitalt, jf. den foreslåede § 7. Det indebærer således, at Naalakkersuisut selv fastlægger sin sagsbehandling og kan opstille frister for behandlinger af ansøgning m.v.

Efter den foreslåede § 17 følger det, at ansøgninger om tilladelse, anmeldelser, tilsagn om vilkår, redegørelser m.v., som indsendes til Naalakkersuisut, skal være affattet på grønlandsk, dansk eller engelsk. Såfremt en ansøgning m.v. indsendes på engelsk eller dansk, kan Naalakkersuisut beslutte, at ansøgningen m.v. skal oversættes til grønlandsk, hvilket ansøgeren eller anmelderen afholder udgifterne til.

2.5 Kontrol

Hvis screening af udenlandske investeringer skal få den tilsigtede effekt i forhold til at forhindre trusler mod Grønlands sikkerhed og offentlige orden, er det afgørende, at screeningen følges op af en effektiv kontrol med, at de investeringer, der er omfattet af forslaget, gennemføres i overensstemmelse med de fastsatte krav.

På den baggrund foreslås det i § 13, stk. 1, at Naalakkersuisut fører kontrol med udenlandske investeringer omfattet af forslaget og kan fastsætte nærmere regler herom. Naalakkersuisut vil efter den foreslåede bestemmelse kunne føre kontrol med f.eks. rigtigheden af oplysninger ved ansøgning om tilladelse og anmodning om godkendelse, overholdelse af vilkår aftalt eller fastsat i tilladelser eller godkendelser og generelt udenlandske investeringer, hvor der ikke er ansøgt om tilladelse eller anmodet om godkendelse.

Det foreslås endvidere i § 13, stk. 2, at Naalakkersuisut og repræsentanter fra andre myndigheder, hvis det skønnes nødvendigt, mod behørig legitimation og uden retskendelse, har adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler til brug for Naalakkersuisuts tilsyns- og kontrolopgaver.

De grønlandske enheder og de udenlandske investorer skal herudover yde Naalakkersuisut den nødvendige bistand til tilsyns- og kontrolopgavernes effektive gennemførelse efter stk. 2, herunder udlevere relevante oplysninger, give adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler og bistå ved kontrolbesøget, jf. den foreslåede § 13, stk. 3.

Det foreslås i § 14, at Naalakkersuisut kan beslutte at offentliggøre iværksættelse af en kontrol og resultatet af kontrollen, når det findes hensigtsmæssigt, og tilsvarende for øvrige afgørelser efter Inatsisartutloven.

2.6 Sanktioner

Af hensyn til den effektive virkning af Inatsisartutloven foreslås fastsat sanktioner, som Naalakkersuisut kan pålægge udenlandske investorer, der ikke efterlever et afslag eller forbud efter den foreslåede § 8 og et påbud efter § 11.

På den baggrund foreslås det i § 20, stk. 1, at en udenlandsk investering, der beror på en aftale, der er indgået eller opretholdt i strid med et afslag, forbud eller påbud, bliver uden gyldighed mellem parterne. Retsvirkningerne af en ugyldig aftale følger af de almindelige regler om ugyldighedsvirkninger, herunder om tilbageførelse af ydelser mellem parterne.

Det foreslås endvidere, at Naalakkersuisut har mulighed for at annullere enhver tilladelse udstedt af en grønlandsk myndighed, som vedrører den aktivitet, som den udenlandske investering angår, jf. den foreslåede § 20, stk. 2.

Hvis et påbud om afvikling af en udenlandsk investering efter § 11 ikke efterleves, foreslås det endelig, at Naalakkersuisut kan rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen i Danmark for at ophæve den stemmeret, som er knyttet til ejerandele i den virksomhed med hjemsted i Grønland, og som pågældende udenlandske investor kontrollerer, jf. forslagets § 21. Dette kræver imidlertid en særlig hjemmel hos Erhvervsstyrelsen, der på nuværende tidspunkt ikke er etableret. Det forudsættes, at der vedtages en rigslov, der etablerer den fornødne hjemmel. Det forudsættes, at Erhvervsstyrelsen kun kan benytte muligheden for at ophæve stemmeretten efter anmodning fra Naalakkersuisut. Erhvervsstyrelsen har således ingen selvstændige beføjelser efter Inatsisartutloven.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at forslaget medfører væsentlige omkostninger for Naalakkersuisut til etablering og drift af screeningsordningen, der ikke kan afholdes inden for de nuværende rammer.

Ressourcebehovet omhandler primært udgifter til opbygning af en ny sagsbehandlingsenhed og løbende sagsbehandling, juridiske kompetencer, vejledning og kontrol. Hertil kommer driftsudgifter og udgifter til private eksterne databaser til brug i sagsbehandlingen. Der vil

herudover være udgifter forbundet til udvikling og drift af et IT-sagssystem, der kan håndtere højt klassificeret materiale.

Det skønnes, at forslaget vil medføre meromkostninger for Naalakkersuisut i omegnen af 2,0 – 3,0 mio. kr. årligt til administration af den foreslåede ordning, samt 1,0 mio. kr. årligt til drift af IT-systemer, IT-udvikling, adgang til relevante selskabsdatabaser og vedligehold m.v.

Øvrige myndigheder vil desuden inden for eget ressort skulle bidrage med bl.a. høringssvar til sagsbehandling af konkrete investeringsscreeningssager. Sådanne afledte opgaver forventes at medføre merudgifter for de berørte myndigheder.

Forslaget indeholder en bemyndigelse til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om betaling af gebyr for de udgifter, der er forbundet med myndighedsbehandling efter denne Inatsisartutlov og regler udstedt i medfør heraf. Det forventes, at gebyrerne vil kunne finansiere en del af de medførte meromkostninger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det fremgår af forslaget, at det vil være den udenlandske investor, der vil skulle ansøge om tilladelse til eller indgive anmeldelse af udenlandske investeringer m.v. Det vurderes derfor, at forslaget ikke vil få direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for grønlandske virksomheder. Det vurderes dog, at forslaget kan få negativ påvirkning på investeringsklimaet i Grønland. Lignende ordninger kendes dog fra andre lande og udbredes i stigende grad, hvilket forventes at mindske påvirkningen.

Det vurderes dog, at forslaget vil kunne have visse indirekte økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Aftale om eller fastsættelse af mitigerende vilkår kan i konkrete sager medføre indirekte konsekvenser i form af negativ indvirkning på prissætningen af erhvervsen og dermed den grønlandske virksomheds udbytte af investeringen. Herudover kan screening af driftsaftaler mv. medføre indirekte konsekvenser gennem påvirkning på udenlandske serviceudbyderes interesse i det grønlandske marked, som dermed kunne påvirke konkurrencen negativt, og dermed prissætningen.

Med ordningen indføres desuden en mulighed for kontrol af blandt andet overholdelsen af vilkår for tilladelser. Kontrollen forventes at kunne få mindre og ikke væsentlige administrative konsekvenser for grønlandske virksomheder, der vil kunne blive bedt om oplysninger som er nødvendige for at verificere oplysninger fra den udenlandske investor, og som i særlige tilfælde vil kunne få kontrolbesøg.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 15. august 2025 til 13. oktober 2025 været offentligt tilgængeligt på høringsportalen for Naalakkersuisut, ligesom forslaget i samme periode har været i høring hos følgende:

- Formandens Departement
- Departementet for Finanser og Skatter
- Departement for Udenrigsanliggender og Forskning
- Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning
- Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter
- Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke
- Departementet for Børn, Unge og Familier
- Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender
- Departement for Natur og Miljø
- Departementet for Sundhed og Personer med handicap
- Statsministeriet
- Finansministeriet
- Udenrigsministeriet
- Justitsministeriet
- Erhvervsministeriet
- Erhvervsstyrelsen
- A-revision
- Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm
- Avannaata Kommunia
- Bankivik
- BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab i Nuuk
- BK Revision ApS (Qaqortoq)
- Forbruger- og Konkurrencestyrelsen
- GE (Grønlands Erhverv)
- Grønlands Revision A/S
- Grønlandsbanken
- Grønlandske Advokater
- Kirk Larsen & Ascanius Greenland
- KNAPK

- Kommune Kujalleq
- Kommune Qeqertalik
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Nalik Ventures A/S
- Nuna Law
- Paulsen | Keldsen
- Qeqqata Kommunua
- Revisoren i Sisimiut
- SIK (Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat)
- SISA
- Transparency International Greenland
- Visit Greenland A/S

Hovedpunkterne i de modtagne høringssvar refereres og kommenteres i bilag 1.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at formålet med denne Inatsisartutlov er at forhindre, at udenlandske investeringer kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden gennem screening og eventuelle indgreb over for sådanne investeringer.

Med forslaget foreslås, at der vil blive etableret hjemmel til, at myndighederne kan gøre indgreb i udenlandske investeringer, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Dette udmøntes dels i form af en sektorspecifik screeningsordning, der omfatter udenlandske investeringer inden for sektorer og aktiviteter, der vurderes som særligt følsomme, jf. den foreslåede § 4, og en tværsektoriel screeningsordning, der vedrører andre udenlandske investeringer, jf. den foreslåede § 5.

Med ”screening” forstås en procedure, der gør det muligt at vurdere, undersøge, tillade, betinge, forbyde eller påbyde afvikling af udenlandske investeringer.

Der vil alene kunne gøres indgreb i udenlandske investeringer af hensyn til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. For så vidt angår forståelsen af begreberne ”Grønlands sikkerhed” og ”den offentlige orden” henvises til forslagets § 3 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at Inatsisartutloven finder anvendelse på udenlandske investeringer. Inatsisartutloven vil hermed skulle dække over en bred kategori af investeringer eller andre dispositioner, der medfører kontrol eller indflydelse på en enhed med hjemsted i Grønland,

eller andre aktiviteter i Grønland, der kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Der henvises herom til forslaget § 3, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at denne Inatsisartutlov finder anvendelse på udenlandske investeringer, der påtænkes eller er gennemført af udenlandske investorer.

Inatsisartutloven finder efter bestemmelsen anvendelse på udenlandske investorer, uanset hvor de har hjemsted eller bopæl, herunder også hvis den udenlandske investor har bopæl eller fast driftssted i Grønland. Inatsisartutloven vil således også gælde for enheder i de tilfælde, hvor en enhed ikke har hjemsted i Grønland, og hvor en enhed har hjemsted i Grønland, men er en dattervirksomhed eller filial af en udenlandsk virksomhed, eller når en udenlandsk investor på anden måde har kontrol over eller betydelig indflydelse på den grønlandske enhed, jf. herom forslaget til § 3 og bemærkningerne hertil.

Til § 3

Den foreslåede bestemmelse indebærer en række definitioner, som vil være centrale for forståelsen af Inatsisartutloven, men som også er med til at afgrænse Inatsisartutlovens anvendelsesområde i forhold til, hvornår screeningsordningen finder anvendelse, samt hvornår der kan gøres indgreb med henvisning til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Til nr. 1

Det foreslås i § 3, nr. 1, at der ved "enhed" forstås en erhvervsdrivende eller ikke-erhvervsdrivende virksomhed uanset organisationsform, offentlige myndigheder, fonde, institutioner m.v.

Til nr. 2

Det foreslås i nr. 2, at der ved "Grønlands sikkerhed" forstås forhold, der vedrører Grønlands territorielle integritet og befolkningens overlevelse, handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en risiko for forstyrrelse af Grønlands relationer og interesser, og handlinger, der har til hensigt at forvolde Grønland skade. Ved allierede eller partnere forstås f.eks. NATO-medlemslande.

Til nr. 3

Det foreslås i nr. 3, at der ved "offentlig orden" forstås forhold, der vedrører Grønlands evne til at opretholde et demokratisk og sikkert samfund, uden at forholdene dermed berører Grønlands sikkerhed.

Der kan være tale om andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af kriminallovens kapitel 7 og 8, men som også vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved er fare for Grønlands sikkerhed.

Herudover kan hensynet til offentlig orden vedrøre evnen til at forebygge, afdække og modvirke sikkerhedstruende aktivitet, og evnen til at gennemføre sikkerhedstiltag i overensstemmelse med grundlæggende retsprincipper og værdier i et demokratisk samfund.

Trusler mod den offentlige orden omhandler bl.a. handlinger, der ikke har en sådan karakter, at de berører Grønlands sikkerhed, jf. nr. 2, men som alligevel påvirker samfundets generelle funktionsdygtighed, f.eks. ved påvirkning af kritisk infrastruktur, der er væsentlig for samfundets evne til at fungere og for at opretholde tryghed og sikkerhed i samfundet, f.eks. inden for energi- eller vandforsyning, eller som truer den frie mediedannelse og presse.

Det bemærkes, at eksemplerne ikke er udtømmende, idet hensynet til den offentlige orden også kan vedrøre andre områder af stor samfundsmæssig og sikkerhedsmæssig betydning efter de konkrete omstændigheder.

Til nr. 4

I den foreslåede nr. 4, defineres ”udenlandsk investering” som:

- a) Opnåelse af direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over mindst 25 pct. af ejerandele eller stemmerettigheder i en enhed med hjemsted i Grønland,
- b) forøgelse af direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol med ejerandele eller stemmerettigheder i en enhed med hjemsted i Grønland til mindst en tredjedel, 50 pct., to tredjedele eller 100 pct., eller
- c) på anden vis opnåelse af direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklingsmæssige eller driftsmæssige forhold i en enhed med hjemsted i Grønland eller på forretningskritiske områder i en enhed med hjemsted i Grønland, samt
- d) overtagelse eller iværksættelse af anden aktivitet i Grønland, der kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Den foreslåede definition i litra a indebærer, at opnåelsen af kontrollen kan være direkte eller indirekte, dvs. gennem andre virksomheder, eventuelt i flere forskellige lande, såkaldte ejerkæder. Definitionen dækker endvidere over stiftelse af virksomhed.

Det er uden betydning, hvordan erhvervelsen sker. Definitionen omfatter således erhvervelse af stemmerettigheder, kapital, særlige beføjelser, fusion, spaltning, opkøb, herunder take-overs, hel eller delvis overtagelse af et forretningsområde og såkaldte ”asset deals”, der omfatter alle virksomhedens væsentlige aktiver eller en sammenhængende drift.

Den foreslåede definition i litra b indebærer, at Inatsisartutloven finder anvendelse, hvis en eksisterende ejerandel eller andel af stemmerettigheder forøges ved erhvervelse af yderligere andele til mindst en tredjedel, 50 pct., to tredjedele eller 100 pct.

Efter den foreslåede litra c er opnåelse af direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklingsmæssige eller driftsmæssige forhold i en enhed med hjemsted i Grønland eller på forretningskritiske områder i en enhed med hjemsted i Grønland tilsvarende omfattet af Inatsisartutlovens anvendelsesområde.

Opnåelse af direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på beslutninger ”på anden vis” skal forstås bredt, og kan bl.a. omfatte køb af aktiver, langfristede eller uopsigelige lån, lejeaftaler, driftsaftaler, leveringsaftaler og forskningssamarbejder.

Bestemmende indflydelse defineres ikke alene i forhold til generelle ledelsesmæssige dispositioner, således som det kendes fra sædvanlige selskabsretlige definitioner af kontrol, men også som bestemmende indflydelse på finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold i enheden. Hvis en udenlandsk investor vurderes at opnå bestemmende indflydelse på blot ét af de nævnte forhold, vil der være tale om bestemmende indflydelse efter den foreslåede definition, selvom indflydelsen ikke omfatter den generelle ledelse af enheden.

Den bestemmende indflydelse skal dog angå enhedens beslutninger på de anførte forhold, og der skal således være tale om en ledelsesmæssig kontrol. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den udenlandske investor opnår en vis medindflydelse i enheden på de omfattede forhold, idet der skal være tale om en bestemmende indflydelse, dvs. at enheden afgiver reel ledelsesmæssig kompetence vedrørende det pågældende forhold.

Efter den foreslåede formulering er det tilstrækkeligt, at den bestemmende indflydelse vedrører forretningskritiske områder i enheden. Den bestemmende indflydelse behøver således ikke at vedrøre enheden som helhed eller alle enhedens udviklingsaktiviteter eller driftsmæssige forhold. Hvis den udenlandske investor opnår kontrol med en enkelt udviklingsaktivitet, som er afgørende for enhedens fremtidige vækstmuligheder, vil der være tale om bestemmende indflydelse efter den foreslåede definition. Det samme er tilfældet, hvis den udenlandske investor opnår bestemmende indflydelse med en enkelt driftsfunktion, som er afgørende for enhedens samlede drift.

Der kan herudover være tale om bestemmende indflydelse, hvis den udenlandske investor, der eksempelvis har indgået en driftsaftale eller lignende med en enhed med hjemsted i Grønland, kun vanskeligt kan substitueres med en anden leverandør, eller aftalen har en flerårig uopsigelig karakter og dermed indebærer en længerevarende binding. Der kan også være tale om bestemmende indflydelse, hvis den udenlandske investor som følge af aftalen opnår mulighed for, f.eks. ved fysisk eller elektronisk adgang at kunne forstyrre driften eller

forretningskritiske dele af driften af den grønlandske enhed, og dette er af betydning for Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Det foreslåede litra d omfatter overtagelse eller iværksættelse af anden aktivitet i Grønland, der kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Det foreslåede litra d finder anvendelse på de tilfælde, hvor en overtagelse eller iværksættelse af anden aktivitet i Grønland kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, men uden at der samtidig opnås besiddelse, kontrol eller bestemmende indflydelse over en enhed med hjemsted i Grønland som omfattet af litra a-c.

Bestemmelsen giver dermed adgang til at gøre indgreb over for overtagelser eller iværksættelse af anden aktivitet, der falder uden for forslagets øvrige anvendelsesområde, men som udgør en tilsvarende trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Bestemmelsens anvendelsesområde skal forstås bredt og kan omfatte enhver økonomisk disposition, herunder forsknings- og innovationssamarbejder, kontrol og indflydelse over fast ejendom på kritiske lokationer, aktiver, erhvervelse af tilladelser m.v. Det kan f.eks. være en situation, hvor en udenlandsk investor får overdraget en tilladelse til en aktivitet i Grønland, uden at der etableres eller overtages en enhed med hjemsted i Grønland, og hvor tilladelsen ikke kan forhindres overdraget efter de regler, som tilladelsen er udstedt i medfør af, af hensyn til en mulig trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Til nr. 5

Det foreslås i nr. 5, at der ved "udenlandsk investor" forstås en fysisk person, som ikke har dansk indfødsret, eller som har dansk indfødsret, men ikke har fast bopæl i Grønland i de 5 forudgående år, og som ikke er fuldt skattepligtig til Grønland og ikke har været fuldt skattepligtig til Grønland i de forudgående 5 kalenderår, eller en juridisk person, som ikke har hjemsted i Grønland, samt nationale myndigheder og statslige organer fra andre lande.

Definitionen omfatter enhver juridisk person, som ikke har hjemsted i Grønland, uanset hvor den udenlandske investor har hjemsted, herunder også hvis den udenlandske investor har fast driftssted i Grønland. Inatsisartutloven vil således også gælde for enheder i de tilfælde, hvor en enhed ikke har hjemsted i Grønland. Inatsisartutloven gælder også i de tilfælde, hvor en enhed har hjemsted i Grønland, men er en dattervirksomhed eller filial af en udenlandsk virksomhed. Inatsisartutloven finder også anvendelse, når en udenlandsk investor på anden måde har kontrol over eller betydelig indflydelse på den grønlandske enhed

Det forhold at en fysisk eller juridisk person har etableret et datterselskab, en filial eller et fast driftssted i Grønland medfører ikke, at aktøren anses for at være bosat eller have hjemsted i Grønland

Ved "hjemsted" forstås det forhold, at virksomheden er registreret eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i det pågældende land. Dette svarer til terminologien i selskabsloven som sat i kraft for Grønland.

Til § 4

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at en udenlandsk investor, der har til hensigt at gennemføre en udenlandsk investering inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter, jf. stk. 2, på forhånd skal ansøge Naalakkersuisut om tilladelse til investeringen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den udenlandske investor har pligt til at ansøge om tilladelse til at gennemføre en påtænkt udenlandsk investering, jf. forslaget til § 3, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

Pligten påhviler alene den udenlandske investor. Der påhviler ikke nogen pligt for den grønlandske enhed, som investeringen måtte foretages i, i forhold til at sikre, at den udenlandske investor har opnået tilladelse til at gennemføre investeringen.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at særligt følsomme sektorer og aktiviteter i forhold til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden som nævnt i stk. 1 omfatter følgende:

- 1) Virksomhed inden for forsvarssektoren.
- 2) Virksomhed inden for it-sikkerhedsfunktioner eller behandling af klassificerede oplysninger.
- 3) Virksomhed, der producerer produkter med dobbelt anvendelse.
- 4) Virksomhed inden for anden kritisk teknologi end nr. 1-3.
- 5) Kritisk infrastruktur.
- 6) Råstofsektoren.
- 7) Selvstyreejede selskaber.

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler til afgrænsning af sektorer og aktiviteter omfattet af stk. 2.

Bemyndigelsen i stk. 3 forudsættes anvendt til at fastsætte regler, der nærmere præciserer og afgrænser de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der fremgår af stk. 2. Bemyndigelsen vil dermed ikke kunne anvendes til at fastsætte regler, der udvider de sektorer og aktiviteter, der er oplistet i stk. 2.

Det er hensigten, at der ved fastsættelsen af nærmere regler om de særligt følsomme sektorer og aktiviteter i stk. 2 vil blive lagt vægt på følgende:

For så vidt angår virksomheder inden for forsvarssektoren, er det hensigten at afgrænse det til virksomheder, der udvikler eller producerer våben, krigsmateriel eller anden teknologi til militær anvendelse.

For så vidt angår virksomheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse (dual-use produkter), er det hensigten at afgrænse disse til enheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse, dvs. produkter der kan anvendes til både civile og militære formål. Afgrænsningen af produkter med dobbelt anvendelse vil kunne fortolkes i overensstemmelse med definitionen i artikel 2, nr. 1 i Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 med senere ændringer, og hvor dual-use produkterne er opført i forordningens bilag I, den såkaldte kontrolliste, men Naalakkersuisut er ikke bundet af denne definition.

For så vidt angår virksomheder, der producerer produkter med it-sikkerhedsfunktioner, der anvendes til klassificerede oplysninger, er det hensigten at afgrænse det til virksomheder, der udvikler, producerer eller vedligeholder produkter med it-sikkerhedsfunktioner eller leverer tjenester, der anvendes til at behandle klassificerede oplysninger.

For så vidt angår virksomheder, der producerer anden kritisk teknologi, vil der være tale om kritisk teknologi, som ikke er omfattet af våbeneksportreglerne eller opført i dual-use forordningens kontrolliste, men som har et lignende kritisk potentiale. Der kan f.eks. være tale om nyudviklet teknologi, som på nuværende tidspunkt ikke er, men påtænkes omfattet af eksportkontrolreglerne f.eks. inden for områderne for kunstig intelligens, robotteknologi, 3D-print, luft- og rumfart og energilagring, kvante- og nuklearteknologi.

For så vidt angår kritisk infrastruktur forudsættes der en bred forståelse af ordet ”infrastruktur” således, at det omfatter faciliteter, systemer, processer, netværk, teknologier, aktiver og serviceydelser. Infrastrukturen vurderes som ”kritisk”, når den er nødvendig for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner. Kritisk infrastruktur omfatter virksomheder og enheder, der er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner inden for samfundsvigtige sektorer. Følgende sektorer/områder vil i hvert fald betragtes som samfundsvigtige: energi (gas, el, olie, vand), informations- og kommunikationsteknologi, transport, beredskab og civilbeskyttelse, kritiske råvarer, drikkevand, finans og økonomi, forskning, meteorologi, forsvarsindustrien samt efterretnings- og sikkerhedstjeneste, udenrigstjeneste, myndighedsudøvelse generelt samt tværgående krisestyring.

I modsætning til de øvrige særligt følsomme sektorer og aktiviteter (nr. 1-7) omfatter kritisk infrastruktur ikke kun virksomheder, men alle aktiviteter i relation til kritisk infrastruktur. Det omfatter således f.eks. også kritisk infrastruktur ejet af grønlandske myndigheder, hvor en udenlandsk investor på anden vis opnår direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på

beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklingsmæssige eller driftsmæssige forhold, jf. forslaget § 3, nr. 4, litra c.

For så vidt angår råstofsektoren omfatter dette virksomheder, der har eller kræver tilladelser efter Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) og Inatsisartutlov nr. 34 af 4. juni 2024 om mineralaktiviteter.

De særlige geografiske forhold i Grønland medfører en forsyningspligt for det offentlige, hvor det sikres, at der er udbud af basale tjenester og ydelser til de grupper eller områder, der med overvejende sandsynlighed ikke ville få tilbudt basale tjenester og ydelser på et frit og ureguleret marked, eller som ville skulle betale mere for ydelsen end i dag. Dette sikres som regel i regi af selvstyrejede selskaber.

Ved ”selvstyrejede selskaber” forstås i denne Inatsisartutlov ethvert selskab, hvor Selvstyret direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af ejerandele eller stemmerettighederne.

For så vidt angår ”kommercielle vandkraftværker” omfatter dette vandkraftværker, der ikke benyttes til offentlig forsyning.

Til § 5

Det foreslås i § 5, at en udenlandsk investor kan anmode Naalakkersuisut om godkendelse af en påtænkt eller gennemført udenlandsk investering, som ikke er omfattet af de særligt følsomme sektorer og aktiviteter oplistet i den foreslåede § 4.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger rammerne for den tværsektorielle screeningsordning, hvorefter en udenlandsk investor frivilligt kan anmelde en udenlandsk investering.

Hensigten med bestemmelsen er, at en udenlandsk investor alene frivilligt anmelder en udenlandsk investering, hvis der er tvivl om, hvorvidt den kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller offentlige orden. Bestemmelsen indebærer dermed ikke, at udenlandske investeringer, der ikke er omfattet af § 4, som udgangspunkt skal anmeldes til Naalakkersuisut. Manglende anmeldelse medfører således ikke, at den udenlandske investering ikke kan gennemføres.

Det vil være frivilligt at foretage en anmeldelse, og anmeldelsen kan både vedrøre påtænkte udenlandske investeringer og allerede gennemførte udenlandske investeringer. Ved en anmeldelse vil en investor kunne opnå den fornødne sikkerhed for – også ved allerede gennemførte udenlandske investeringer – at myndighederne kan godkende investeringen og dermed ikke efterfølgende vil kunne gøre indgreb mod investeringen ud fra hensynet til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Forslaget skal således ses i sammenhæng med den foreslåede § 6, hvor Naalakkersuisut foreslås at få mulighed for at undersøge udenlandske

investeringer, som ikke er anmeldt til godkendelse, i op til 5 år efter, at investeringen er gennemført.

Den foreslåede § 5 indebærer ikke, at udenlandske investeringer, der ikke er omfattet af § 4, som udgangspunkt skal anmeldes til Naalakkersuisut. Hensigten med den frivillige screeningsmulighed i den foreslåede § 5 og Naalakkersuisuts mulighed for at undersøge ikke frivilligt anmeldte udenlandske investeringer i den foreslåede § 6 er, at en udenlandsk investor, der er reelt i tvivl om, hvorvidt en investering eller aktivitet kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller offentlige orden, kan søge afklaring af dette ved at anmode om godkendelse. Samtidig giver den foreslåede § 6 mulighed for at gribe ind over for udenlandske investeringer uden for de særligt følsomme sektorer og aktiviteter.

Til § 6

Der foreslås i § 6, at Naalakkersuisut i op til 5 år fra gennemførelsen af en udenlandsk investering, der ikke er omfattet af § 4, og som ikke er anmeldt efter § 5, kan beslutte at undersøge, om investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Hvis en udenlandsk investering ikke er anmeldt og godkendt af Naalakkersuisut efter den foreslåede § 5, indebærer forslaget til § 6, at Naalakkersuisut af egen drift vil kunne indlede en undersøgelse, der både kan omfatte gennemførte og ikke gennemførte udenlandske investeringer. En undersøgelse efter den foreslåede bestemmelse afhænger ikke af, at der foreligger en konkret mistanke om, at den pågældende udenlandske investering udgør en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Det foreslås, at Naalakkersuisut vil kunne iværksætte en undersøgelse af en ikke-anmeldt udenlandsk investering i op til 5 år efter, at investeringen er gennemført. Dette svarer til reglen i selskabslovens § 23 h, der er sat i kraft for Grønland, hvorefter det er muligt indtil 5 år efter, at en registrering af en erhvervelse er foretaget med henblik på at undersøge, om denne er lovligt foretaget efter de selskabsretlige regler.

Forslaget til § 6 skal også ses i sammenhæng med den foreslåede § 12 og bemærkningerne hertil, hvorefter Naalakkersuisut kan kræve alle oplysninger, der er relevante for at vurdere, om en udenlandsk investering kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed og den offentlige orden.

Til § 7

Det foreslås i § 7, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om procedurer for ansøgning og anmeldelse, herunder at ansøgninger skal indleveres digitalt.

Bemyndigelsen forudsættes anvendt til at fastsætte regler om de standardoplysninger, der som udgangspunkt altid vil skulle fremgå af en ansøgning. Der kan bl.a. være tale om følgende oplysninger:

1. Ejerforholdet hos den udenlandske investor og den enhed, hvor den udenlandske investering planlægges eller er gennemført, herunder oplysninger om den endelige investor og deltagelse i kapitalen.
2. Den omtrentlige værdi af den udenlandske investering.
3. Varerne, tjenesteydelserne og erhvervstransaktionerne hos den udenlandske investor og den enhed, hvor den udenlandske investering planlægges eller er gennemført.
4. De stater, hvor den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske investering planlægges eller er gennemført, foretager relevante erhvervstransaktioner.
5. Finansieringen af investeringen og kilden til den, på grundlag af de oplysninger, der er til rådighed for staten.
6. Den dato, hvor den udenlandske investering påtænkes gennemført eller er gennemført.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for, hvordan en ansøgning efter denne Inatsisartutlov eller regler i medfør heraf skal indleveres. Det vil eksempelvis kunne ske via elektroniske blanketter.

Naalakkersuisut fastlægger selv sin sagsbehandling. Dette forudsættes ikke fastsat i regler. Det forudsættes, at Naalakkersuisut behandler ansøgte eller anmeldte sager inden for rimelig tid. Der kan offentliggøres oplysninger om vejledende sagsbehandlingstider og sædvanlige sagsbehandlingsprocesser.

Til § 8

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, 1. pkt., at Naalakkersuisut træffer afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af en udenlandsk investering, hvis investeringen ikke kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Det foreslås i stk. 1, 2. pkt., at Naalakkersuisut meddeler afslag på eller nedlægger forbud mod gennemførelse af en udenlandsk investering, hvis investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, og det ikke har været muligt at afbøde denne ved vilkår efter § 9.

Hvis der træffes afgørelse efter det foreslåede pkt., er retsvirkningen, at den udenlandske investering ikke lovligt kan gennemføres, hvis den er omfattet af krav om tilladelse efter forslagets § 4. Det samme er tilfældet for investeringer, som omfattes af forslagets bestemmelser om anmeldelse efter § 5, og som endnu ikke er gennemførte. For allerede gennemførte udenlandske investeringer henvises til forslaget til § 11 og bemærkningerne hertil.

Ved vurderingen af, om en udenlandsk investering efter denne Inatsisartutlov og regler udstedt i medfør heraf kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, forudsættes det, at der i forhold til den grønlandske enhed, som investeringen vedrører, tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder følgende kriterier:

- 1) Om aktiviteten er inden for eller påvirker kritisk infrastruktur.
- 2) Om den grønlandske enhed behandler eller har adgang til klassificerede oplysninger eller følsomme personoplysninger.
- 3) Den grønlandske enheds position på det grønlandske marked, herunder muligheder for substitution.
- 4) Om den grønlandske enhed hører til forsvarsindustrien eller producerer produkter med dobbelt anvendelse eller anden kritisk teknologi.
- 5) Om den grønlandske enhed beskæftiger sig med forsyning af kritiske råvarer, herunder energi, og fødevarer sikkerhed.
- 6) Om den grønlandske enhed beskæftiger sig med mineraler og råstoffer.

Der er tale om vejledende kriterier, hvorfor der også vil kunne blive lagt vægt på øvrige relevante forhold.

Ved vurderingen af, om en udenlandsk investering efter denne Inatsisartutlov og regler udstedt i medfør heraf kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, forudsættes det, at der i forhold til den udenlandske investor tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder følgende kriterier:

- 1) Om den udenlandske investor direkte eller indirekte kontrolleres af en udenlandsk regering, udenlandske statslige organer eller udenlandske væbnede styrker, herunder gennem ejerforhold eller betydelig finansiering.
- 2) Om den udenlandske investor er eller har været involveret i aktiviteter, der påvirker sikkerheden eller den offentlige orden i venligtsindede og allierede lande.
- 3) Om der er en alvorlig risiko for, at den udenlandske investor deltager i eller har relationer til ulovlige eller kriminelle aktiviteter af betydning for Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.
- 4) Om der er indikationer på, at den udenlandske investor bevidst forsøger at omgå screeningsreglerne, f.eks. gennem anvendelse af stråmandslignende selskabskonstruktioner.

Det bemærkes, at de foreslåede kriterier på tilsvarende vis er vejledende og ikke udtømmende, hvilket skyldes, at vurderingen af en eventuel trussel mod Grønlands sikkerhed eller offentlige orden i sagens natur vil være forbundet med stor kompleksitet og altid forudsættes at indebære en konkret vurdering af de samlede risikofaktorer, hvor der også lægges vægt på de potentielle konsekvenser af, at en given trussel eventuelt realiseres.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at Naalakkersuisut kan nedlægge midlertidigt forbud mod gennemførelsen af en udenlandsk investering, som ikke er endeligt gennemført, indtil Naalakkersuisut har truffet afgørelse efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes anvendt i tilfælde, hvor Naalakkersuisut efter en umiddelbar undersøgelse af en udenlandsk investering, eller på anden vis konstaterer indikationer på, at en påtænkt udenlandsk investering kan være forbundet med trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Hvis der er tale om en udenlandsk investering omfattet af forslaget § 5, vil investeringen efter forslaget kunne lovligt gennemføres, inden der er truffet afgørelse om godkendelse eller forbud. I sådanne tilfælde bør gennemførelse af investeringen kunne forhindres midlertidigt, indtil det har været muligt at gennemføre en nærmere undersøgelse af investeringen og træffe endelig afgørelse herom. Det er ikke afgørende for, at der kan nedlægges et midlertidigt forbud efter bestemmelsen, at investeringen er anmeldt efter § 5 eller ej.

Hvis der er tale om en udenlandsk investering, der er omfattet af forslaget § 4, vil det være i strid med § 4 at gennemføre investeringen uden tilladelse. Også i denne situation kan der være behov for midlertidigt at forhindre gennemførelsen af investeringen, indtil det har været muligt at gennemføre en nærmere undersøgelse af investeringen og træffe endelig afgørelse herom. Det er ikke afgørende, om der er ansøgt om tilladelse efter § 4 eller ej.

Kravene til sagsoplysningen m.v. efter den foreslåede stk. 2 skal ses i lyset af, at der er tale om et foreløbigt retsmiddel.

Det forudsættes, at hvis Naalakkersuisut efter den foreslåede bestemmelse træffer afgørelse om nedlæggelse af et midlertidigt forbud, skal Naalakkersuisut træffe endelig afgørelse om den udenlandske investerings lovlighed hurtigst muligt derefter.

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at Naalakkersuisut efter anmodning fra den udenlandske investor kan træffe afgørelse om midlertidig tilladelse efter stk. 1. Naalakkersuisut vil aldrig være forpligtet til at træffe midlertidig afgørelse efter bestemmelsen, men kan vælge at gøre dette efter anmodning fra den udenlandske investor.

Bestemmelsen er forudsat at kunne bringes i anvendelse, hvor Naalakkersuisut forventer, at screeningen af den udenlandsk investering ikke vil føre til, at investeringen vurderes at udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, og sagsbehandlingstiden forbundet med at gennemføre en fuldstændig screening er uforholdsmæssig lang.

Naalakkersuisut har som følge af vurderingens midlertidige karakter et vidt skøn i forbindelse med, om en anmodning om midlertidig tilladelse bør imødekommes.

Da afgørelser efter den foreslåede bestemmelser er midlertidige, kan investorer ikke have en forventning om, at Naalakkersuisut vil meddele en endelig tilladelse. Investeringer foretaget i tillid til midlertidige afgørelser sker dermed på den udenlandske investors eget ansvar.

Til § 9

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at en udenlandsk investor kan afgive tilsagn om at overholde vilkår, som er aftalt med Naalakkersuisut for gennemførelse af en udenlandsk investering omfattet af § 4 og § 5 med henblik på at forhindre, at investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

En tilladelse eller godkendelse, der beror på vilkår, som er aftalt med Naalakkersuisut, vil have karakter af en forvaltningsretlig afgørelse.

Bestemmelsen vil finde anvendelse, hvis Naalakkersuisut efter en undersøgelse af en ansøgning om tilladelse til en udenlandsk investering eller en anmeldelse til godkendelse af en udenlandsk investering finder mulige trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, men vurderer, at disse vil kunne afværges ved nærmere vilkår for gennemførelse af investeringen. I sådanne tilfælde kan Naalakkersuisut acceptere sådanne vilkår, som den udenlandske investor tilbyder at påtage sig. Der vil ofte kunne være tale om vilkår, som er af økonomisk karakter, f.eks. begrænsning af investors ejerandel, af ledelsesmæssig karakter, f.eks. begrænsning af investors deltagelse i ledelsen af virksomheden, eller vilkår, som retter sig mod at begrænse investors mulighed for at få indsigt i virksomheden på visse områder som f.eks. udvikling af kritisk teknologi. I forbindelse med tilladelser til drifts- og leverandøraftaler vil der ligeledes kunne fastsættes vilkår for dens eventuelle underleverandører.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at Naalakkersuisut kan fastsætte vilkår som betingelse for tilladelse til eller godkendelse af en udenlandsk investering omfattet af § 4 eller § 5 med henblik på at forhindre, at investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

I modsætning til den foreslåede stk. 1 indebærer den foreslåede bestemmelse i stk. 2, at Naalakkersuisut ensidigt kan fastsatte vilkår, som er en betingelse for en tilladelse eller en godkendelse af en udenlandsk investering. I forbindelse med tilladelser til drifts- og leverandøraftaler vil der ligeledes kunne fastsættes vilkår for dens eventuelle underleverandører

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at vilkår efter stk. 1 og stk. 2 skal overholdes, så længe den udenlandske investering opretholdes. Den udenlandske investor skal årligt indsende en redegørelse for, hvorledes det er sikret, at de aftalte vilkår er overholdt i årets løb. Redegørelsen skal være ledsaget af en erklæring om rigtigheden af oplysningerne fra en revisor, der er godkendt efter Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, og som bekræfter at være uafhængig af den udenlandske investor.

Overholdelse af de aftalte vilkår er afgørende for at forhindre, at den udenlandske investering vil medføre trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Det er efter den foreslåede bestemmelse således ikke tilstrækkeligt, at erklæringen oplyser, at vilkårene er overholdt, men der skal redegøres for, hvordan dette konkret er sket. For at sikre rigtigheden af oplysningerne skal redegørelsen efter den foreslåede bestemmelse være ledsaget af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Til § 10

Det foreslås i § 10, at Naalakkersuisut kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse i bl.a. følgende tilfælde:

- 1) Afgørelsen er truffet på grundlag af urigtige eller vildledende oplysninger.
- 2) Manglende overholdelse af vilkår eller rapportering om vilkår, jf. § 9.
- 3) Manglende overholdelse af pligt til fornyet ansøgning om tilladelse ved forøgelse af direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol med ejerandele eller stemmerettigheder eller direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på beslutninger i den grønlandske enhed, jf. § 4, jf. § 3, nr. 4, litra b.
- 4) Den udenlandske investor udleverer ikke oplysninger til Naalakkersuisut i strid med § 9.
- 5) Ændrede forhold, der medfører alvorlige trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Oplistningen i nr. 1-5 er ikke udtømmende. Det bemærkes i den forbindelse, at de almindelige forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse vil finde anvendelse.

En afgørelse vil f.eks. kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis en tilladelse er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller ansøgeren bevidst har fortiet oplysninger med henblik på at bringe myndighederne i en vildfarelse.

En afgørelse vil ligeledes kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis parterne i sagen ikke overholder stillede vilkår, eller indsender den pligtmæssige årlige redegørelse om, hvordan de aftalte vilkår er overholdt, jf. den foreslåede § 9, stk. 3.

Afgørelsen vil tillige kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis en udenlandsk investor ikke ansøger om tilladelse ved efterfølgende erhvervelser af kvalificerede andele, der medfører, at den udenlandske investering vil udgøre eller overstige grænserne, som foreslået i den foreslåede § 3, litra b, på henholdsvis en tredjedel, 50 pct., to tredjedele eller 100 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i den grønlandske enhed.

En afgørelse vil også kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis der opstår øvrige ændrede forhold, der medfører alvorlige trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Til § 11

Det foreslås i § 11, at Naalakkersuisut kan give påbud om afvikling af en udenlandsk investering, hvis en afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af investeringen er tilbagekaldt efter § 10, og investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, eller hvis en udenlandsk investering er gennemført i strid med et afslag eller forbud efter § 8.

Den foreslåede bestemmelse giver Naalakkersuisut hjemmel til at give påbud om afvikling af en udenlandsk investering, der opretholdes i strid med en tilbagekaldelse af en tilladelse eller en godkendelse, eller hvis investeringen er gennemført i strid med et afslag eller et forbud efter § 8.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at Naalakkersuisut kan give påbud om afvikling af en udenlandsk investering, hvis den udenlandske investor ikke har ansøgt om tilladelse i strid med § 4, og investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Den foreslåede bestemmelse giver Naalakkersuisut hjemmel til at give påbud om afvikling af en udenlandsk investering, hvis investeringen i strid med forslaget § 4 er gennemført uden den fornødne tilladelse. I sådanne tilfælde vil der kunne være tale om alvorlige trusler mod Grønlands sikkerhed eller offentlige orden, hvorfor en afvikling kan være nødvendig.

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at Naalakkersuisut kan give påbud om afvikling af en udenlandsk investering omfattet af § 6, hvis investeringen kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse i de situationer, hvor Naalakkersuisut af egen drift har indledt en undersøgelse efter den foreslåede § 6, og hvor den udenlandske investering kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Til § 12

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, 1. pkt., at Naalakkersuisut kan kræve alle oplysninger fra en udenlandsk investor, som er nødvendige for at vurdere, om påtænkte eller gennemførte udenlandske investeringer kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden eller andre spørgsmål efter denne Inatsisartutlov.

Den foreslåede bestemmelse har et bredt anvendelsesområde og finder dermed anvendelse på ansøgninger efter § 4, anmeldelse efter § 5 og undersøgelse efter § 6. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse i de tilfælde, hvor der foretages undersøgelse af, om en udenlandsk investering er omfattet af § 4, og hvor der ikke er søgt tilladelse, eller hvor det undersøges, om der er tale om en ”udenlandsk investering”. Bestemmelsen finder endvidere anvendelse i de tilfælde, hvor det undersøges, om der skal ske tilbagekaldelse af en tilladelse i medfør af den foreslåede § 10.

Oplysningskravene til, om en udenlandsk investering påvirker Grønlands sikkerhed eller offentlige orden, kan være mangeartede, og det vil derfor ikke være muligt på forhånd at konkretisere samtlige de oplysninger, der vil være nødvendige for at vurdere, om en konkret investering kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden eller andre spørgsmål efter denne Inatsisartutlov. Det foreslås derfor, at Naalakkersuisut kan kræve alle relevante oplysninger.

Formuleringen ”andre spørgsmål efter denne Inatsisartutlov” skal forstås bredt og dækker bl.a. over det tilfælde, hvor det undersøges, om der er tale om en ”udenlandsk investering”, eller om en investering er inden for de særligt følsomme sektorer og aktiviteter.

Det foreslås i 2. pkt., at Naalakkersuisut kan stille krav om, at oplysningerne ledsages af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder, om rigtigheden af oplysningerne. Udgiften afholdes af den udenlandske investor. Den, der afgiver en erklæring efter 2. pkt., skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor.

En revisor vil efter bestemmelsen alene kunne afgive erklæring om alle typer af oplysninger, som kan verificeres. Den foreslåede bestemmelse finder alene anvendelse på oplysninger, der afgives af den udenlandske investor, idet det ikke vurderes nødvendigt med en revisorerklæring i de tilfælde, hvor der efter stk. 2, indhentes oplysninger fra den grønlandske enhed.

Krav om en revisorerklæring forudsætter desuden, at Naalakkersuisut har lavet en konkret vurdering af, at der er tale om oplysninger vedrørende forhold, som har væsentlig betydning for at kunne vurdere mulige trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Udgifterne til en sådan revisorerklæring skal afholdes af den udenlandske investor. Ved

afgivelse af erklæring efter bestemmelsen skal revisor samtidig bekræfte, at revisor er uafhængig af den pågældende udenlandske investor.

Efter den foreslåede bestemmelse skal der være tale om en revisor, som er godkendt efter revisorloven, som er sat i kraft for Grønland. Der kan således være tale om bl.a. grønlandske, danske eller udenlandske revisorer, som er godkendt efter revisorloven til at udføre opgaver her i landet.

Hvis de påkrævede oplysninger eksempelvis ikke udleveres til Naalakkersuisut eller ikke bekræftes af en godkendt revisor, kan Naalakkersuisut meddele ansøger eller anmelder, at ansøgningen eller anmeldelsen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at Naalakkersuisut endvidere kan indhente oplysninger hos relevante parter, herunder fra den grønlandske enhed med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den undersøgte udenlandske investor, eller indhente oplysninger om den grønlandske enhed, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder.

Det forudsættes, at andre oplysninger, som Naalakkersuisut har modtaget eller indhentet, kan indgå i vurdering af, om det ansøgte eller anmeldte kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Der vil f.eks. være tale om oplysninger, som Naalakkersuisut som led i sin sagsbehandling modtager efter høring af andre relevante myndigheder i Grønland og andre lande, herunder bl.a. Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Det er således forudsat, at Naalakkersuisut efter anmodning kan indhente og kan udveksle oplysninger med bl.a. efterretningstjenesterne som led i varetagelsen af opgaver i medfør af denne Inatsisartutlov. Oplysninger fra åbne kilder vil også kunne indgå i vurderingen.

Naalakkersuisut vil i overensstemmelse med officialprincippet selv kunne foretage undersøgelser i sagen, f.eks. ved at undersøge om der tidligere er givet afslag på dual-use eksport til investoren eller andre ejere bag den udenlandske investering. Endvidere vil Naalakkersuisut kunne foretage undersøgelser i eksisterende registre over ejerskabsforhold, bl.a. i private registre med oplysninger om globale selskaber og deres ejerforhold. Herudover vil der være behov for at foretage høring af andre myndigheder, herunder danske myndigheder, i forbindelse med Naalakkersuisuts indledende undersøgelse. Relevante myndigheder vil navnlig kunne være Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og Politiets Efterretningstjeneste (PET) og vedkommende ressortmyndighed, men vil i øvrigt afhænge af en samlet vurdering på baggrund af sagens karakter og de konkrete omstændigheder.

Det forudsættes, at Naalakkersuisut foretager høring af politidirektøren i Grønland over ansøgninger efter §§ 4 og 5 og forud for afgørelse efter §§ 8-11. Det forudsættes, at

Naalakkersuisut foretager høring af politidirektøren i Grønland i forbindelse med modtagelse af ansøgninger efter §§ 4 og 5 med henblik på, at politidirektøren på baggrund af en høring af relevante danske myndigheder, herunder efterretningstjenesterne, Udenrigsministeriet og Erhvervsstyrelsen, kan bidrage til sagens oplysning ved et høringssvar. Det forudsættes i den forbindelse, at politidirektøren afgiver et samlet høringssvar på baggrund af de bemærkninger relevante danske myndigheder måtte have til sagen. Tilsvarende forudsættes det, at Naalakkersuisut foretager høring af politidirektøren forud for, at der træffes afgørelse efter §§ 8-11 med henblik på at modtage oplysninger fra danske myndigheder angående f.eks. tilsagn eller vilkår efter § 9. Det forudsættes endvidere, at Politidirektøren på baggrund af egne oplysninger eller oplysninger fra danske myndigheder kan opfordre Naalakkersuisut til at indlede en undersøgelse efter § 6 i denne lov. Det forudsættes, at Naalakkersuisut og politidirektøren i Grønland samt relevante danske myndigheder i relevant omfang har dialog på baggrund af høringssvar fra politidirektøren i Grønland. Politidirektøren forudsættes at fremsende høringssvar hurtigst muligt og senest 60 hverdage efter modtagelse af høring, medmindre politidirektøren undtagelsesvist anmoder om en udsættelse af denne frist. Formålet er, at høringssvar fra politidirektøren så vidt muligt ikke forsinker sagsbehandlingen hos Naalakkersuisut.

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om udveksling af oplysninger med andre landes myndigheder til brug for sagsbehandling efter denne Inatsisartutlov.

Den foreslåede bemyndigelse vil kunne anvendes til at fastsætte nærmere regler om udveksling af relevante oplysninger, herunder fortrolige oplysninger med udenlandske myndigheder og danske og færøske myndigheder, i det omfang det er nødvendigt for Naalakkersuisuts sagsbehandling efter forslaget.

Til § 13

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at Naalakkersuisut fører kontrol med udenlandske investeringer omfattet af denne Inatsisartutlov og kan fastsætte nærmere regler herom.

Naalakkersuisut vil efter den foreslåede bestemmelse kunne føre kontrol med f.eks. rigtigheden af oplysninger ved ansøgning om tilladelse og anmodning om godkendelse, overholdelse af vilkår aftalt eller fastsat i tilladelser eller godkendelser og generelt udenlandske investeringer, hvor der ikke er ansøgt om tilladelse eller anmodet om godkendelse.

Naalakkersuisut forudsættes ikke løbende at overvåge alle udenlandske investeringer, men hvis Naalakkersuisut på baggrund af f.eks. oplysninger fra efterretningstjenesterne eller i medierne får formodning om, at der er gennemført en udenlandsk investering uden tilladelse i

strid med forslaget § 4, har Naalakkersuisut mulighed for at gennemføre en kontrol og eventuelt gribe ind. Tilsvarende f.eks. hvis der er indikationer på, at en udenlandsk investering omfattet af forslaget § 5 kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at Naalakkersuisut og repræsentanter fra andre myndigheder, hvis det skønnes nødvendigt, mod behørig legitimation og uden retskendelse, har adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler til brug for Naalakkersuisuts tilsyns- og kontrolopgaver i henhold til denne Inatsisartutlov eller regler fastsat i medfør heraf. Kontrolbesøg skal som udgangspunkt ske som varslede besøg.

Den foreslåede bestemmelse tænkes anvendt ved kontrol af den grønlandske enhed, som den udenlandske investering retter sig mod.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes alene anvendt i tilfælde af alvorlige trusler mod Grønlands sikkerhed og den offentlige orden, og hvor de nødvendige oplysninger ikke kan skaffes på anden måde.

Formålet med kontrolbesøget kan f.eks. være at fastslå, om fastsatte vilkår, som er en betingelse for en tilladelse, overholdes. Det kan f.eks. være tale om at påse, at forskellige sikkerhedsprocedurer og -arrangementer, der skal sikre, at visse sensitive data eller systemer ikke kan tilgås af den udenlandske investor, er iagttaget. I den forbindelse vil andre myndigheder med særlig indsigt i disse områder, f.eks. efterretningstjenesterne, kunne deltage i kontrolbesøget, når det vurderes hensigtsmæssigt. Kontrolbesøg vil f.eks. også kunne ske i forbindelse med en undersøgelse efter § 6 af, om en udenlandsk investering kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Naalakkersuisut kan i forbindelse med kontrolbesøg være ledsaget af repræsentanter fra andre myndigheder, herunder efterretningstjenesterne, i det omfang det er nødvendigt for udførelse af opgaver i medfør af Inatsisartutloven. Repræsentanter fra andre myndigheder kan således deltage i kontrolbesøg for at yde bistand til Naalakkersuisut, men har ikke en selvstændig adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler.

Bestemmelsen om Naalakkersuisuts adgang til virksomheder uden retskendelse udgør en særegen undtagelse fra kravet om retskendelse efter grundlovens § 72, 2. pkt.

Naalakkersuisut vil kun have adgang til lokaler, hvor der drives erhverv og således ikke til private boliger. I tilfælde, hvor virksomhedens forretningslokale befinder sig i et privat hjem, vil Naalakkersuisut dog kunne få adgang til forretningslokalet i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Naalakkersuisuts mulighed for at få adgang uden retskendelse vil alene kunne anvendes i tilsynsmæssigt øjemed. Hvis der er en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse efter anden lovgivning eller kriminalloven, vil sagen skulle behandles efter retsplejelovens regler om kriminalretspleje. Sagen vil derfor skulle behandles af politiet.

Til stk. 3

Det foreslås i stk. 3, at enheder og udenlandske investorer skal yde Naalakkersuisut den nødvendige bistand til tilsyns- og kontrolopgavernes effektive gennemførelse efter stk. 2, herunder udlevere relevante oplysninger, give adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler og bistå ved kontrolbesøget.

Bistanden indebærer, at Naalakkersuisut vil kunne få udleveret de oplysninger, der anmodes om samt vil få adgang til de erhvervsmæssige lokaler og transportmidler, som skønnes nødvendige for Naalakkersuisuts kontrol. Bestemmelsen omfatter ikke private ejendele tilhørende f.eks. ledelsen eller medarbejderne.

Til § 14

Det foreslås i § 14, at Naalakkersuisut, når det findes hensigtsmæssigt, kan offentliggøre, at en kontrol efter Inatsisartutloven iværksættes eller er blevet iværksat, resultatet af kontrollen samt afgørelser efter Inatsisartutloven og regler udstedt i medfør heraf.

Den foreslåede bestemmelse indebærer bl.a., at Naalakkersuisut kan offentliggøre, at Naalakkersuisut har iværksat en kontrolsag, dvs. en verserende kontrol. Naalakkersuisut kan således orientere offentligheden om en igangsat kontrol, inden der er truffet afgørelse. Der kan være tilfælde, hvor oplysningen om, at Naalakkersuisut har iværksat en kontrol, vil være af væsentlig offentlig interesse. Risikoen for offentliggørelse vil endvidere kunne bidrage til, at den udenlandske investor afgiver påkrævede oplysninger eller efterlever Naalakkersuisuts påbud om at efterleve aftalte eller fastsatte vilkår.

Naalakkersuisuts meddelelse efter den foreslåede bestemmelse kan indeholde oplysning om den udenlandske investors navn og eventuelle CVR-nummer samt evt. den formodede overtrædelses art. Der er ikke tale om en systematisk offentliggørelse, men en ordning, hvor Naalakkersuisut i hver enkel sag afvejer hensynene til private eller offentlige interesser over for hensynet til den, som oplysningen angår.

Naalakkersuisut kan efter den foreslåede bestemmelse offentliggøre hele eller dele af resultatet af en kontrol. Offentliggørelsen af resultatet af kontrollen vil indeholde oplysning om den udenlandske investors navn og eventuelle CVR-nummer samt overtrædelsens art og dele af eller hele Naalakkersuisuts afgørelse i forlængelse af kontrollen. I tilfælde, hvor Naalakkersuisut har offentliggjort, at der er iværksat eller vil blive iværksat en kontrol af en enhed, forudsættes det, at Naalakkersuisut også offentliggøre resultatet af kontrollen.

Offentliggørelse af resultatet af en kontrol er dog ikke afhængig af, at det forud har været offentliggjort, at Naalakkersuisut har iværksat en kontrol.

Offentliggørelse efter den foreslåede bestemmelse omfatter ikke oplysninger, der vedrører Grønlands sikkerhed eller offentlige orden i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til eller anmeldelser af udenlandske investeringer, men alene oplysninger om den efterfølgende kontrol.

Det forudsættes med den foreslåede bestemmelse, at Naalakkersuisut bestemmer, hvordan offentliggørelsen sker.

Offentliggørelse efter den foreslåede bestemmelse kan ske, når det findes hensigtsmæssigt. Det indebærer bl.a., at offentliggørelse ikke kan ske, hvis offentliggørelsen vurderes at ville være en trussel mod en igangværende efterforskning eller undersøgelse, eller hvis offentliggørelsen vil forvolde uforholdsmæssig stor skade for den udenlandske investor eller den grønlandske enhed.

Til § 15

Det foreslås i § 15, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om betaling af gebyr for de udgifter, der er forbundet med myndighedsbehandling efter denne Inatsisartutlov og regler udstedt i medfør heraf.

Efter den foreslåede bestemmelse har Naalakkersuisut mulighed for at kunne fastsætte regler om gebyr for Naalakkersuisuts administration. Muligheden for at fastsætte regler om gebyrfinansiering vil gælde alle typer af tilladelses- og anmeldelsessager, som Naalakkersuisut behandler efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf. Den foreslåede bestemmelse omfatter f.eks. udgifter til sagsbehandling, tilsyn, anden myndighedsbehandling, tjenesterejser, eksterne rådgivere og konsulenter m.v.

Til § 16

Til stk. 1

Det foreslås, at Naalakkersuisut, i det omfang det er nødvendigt for gennemførelse af foranstaltninger efter denne Inatsisartutlov, kan iværksætte ekspropriation af privat ejendom.

Bestemmelsen finder anvendelse, når gennemførelse af foranstaltninger efter denne Inatsisartutlov udgør et ekspropriativt indgreb. Det kan efter omstændighederne f.eks. være tilfældet ved foranstaltninger efter forslaget § 11 om påbud om afvikling af en udenlandsk investering.

Den foreslåede bestemmelse sikrer, at sådanne foranstaltninger kan gennemføres, selvom det vil medføre ekspropriation efter grundlovens § 73.

Det følger af grundlovens § 73, stk. 1, at to overordnede betingelser skal være opfyldt, for at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand. For det første skal indgrebet være rettet mod ”ejendom”, som er beskyttet efter grundlovens § 73. For det andet skal indgrebet være ekspropriativt (der skal være tale om afståelse).

Hvis der er tale om et indgreb, der har karakter af ekspropriation i grundlovens forstand, skal tre betingelser være opfyldt, for at indgrebet er i overensstemmelse med grundloven. Indgrebet skal være krævet af almenvellet, det skal ske ifølge lov, og der skal ydes fuldstændig erstatning til den berørte ejer. Betingelsen om, at et indgreb skal være krævet af almenvellet, vil altid være opfyldt, idet et påbud om afvikling af en investering skal ske ud fra hensyn til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Grundloven beskytter ikke blot fysiske personer, men også alle typer af juridiske personer, som er etableret (eller overtaget) af private – selskaber, foreninger, selvejende institutioner m.v. Det er traditionelt antaget, at også staten, kommuner og andre juridiske personer etableret (eller fuldt ud overtaget) af det offentlige er beskyttet. Det fremgår dog af nyere retspraksis, at i hvert fald visse offentlige juridiske personer ikke altid nyder samme beskyttelse som private.

Udtrykket ”ejendom” i grundlovens § 73 må forstås i vid betydning. Det er således almindeligt antaget, at bestemmelsen ikke alene beskytter ejendomsret i traditionel forstand. Også begrænsede rådighedsrettigheder, såsom brugsrettigheder, servitutter og panterrettigheder, og rettigheder i henhold til private aftaler er beskyttet af grundlovens ejendomsbegreb.

Det er endvidere almindeligt antaget, at bestemmelsen ikke alene beskytter rettigheder af privatretlig karakter, men også særlige rettigheder af erhvervsmæssig karakter stiftet på offentligretligt grundlag, f.eks. næringsrettigheder.

For at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand, skal der være tale om, at der foretages et ekspropriativt indgreb (afståelse).

Det er i den forbindelse almindeligt antaget i den forfatningsretlige litteratur og i praksis, at lovgivningsmagten – uden at der foreligger ekspropriation – kan regulere udøvelsen af de rettigheder, der er beskyttet af grundlovens § 73, idet lovgivningsmagten bl.a. kan opstille almindelige regler om begrænsninger i borgernes handlefrihed og i deres råden over, hvad de ejer. Det er endvidere antaget, at spørgsmålet om, hvorvidt et indgreb har karakter af ekspropriation, må bero på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed.

Hjemlen til at foretage ekspropriation har et bredt genstandsfelt, der begrænses af, at ekspropriation skal være nødvendigt for at gennemføre foranstaltninger efter loven, der er påkrævet for at forhindre trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Indgreb efter forslagets § 11 vil derfor altid have til formål at beskytte Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Navnlig det forhold, at påbud om afvikling af en udenlandsk investering er begrundet i hensynet til at forhindre trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden må antages at tale med en vis vægt imod, at der vil være tale om ekspropriation. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at et indgreb efter omstændighederne vil kunne anses for ekspropriativt. Dette vil bero på en konkret vurdering af forholdene i den enkelte sag.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at hvis gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov udgør et ekspropriativt indgreb, ydes fuldstændig erstatning til den eller de berørte ejere.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at i de tilfælde hvor en foranstaltning efter Inatsisartutloven, der er nødvendig for at forhindre trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, må anses for ekspropriativt, vil foranstaltningen kun kunne gennemføres mod fuldstændig erstatning til den udenlandske investor.

Til stk. 3

Det foreslås med stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved ekspropriation efter stk. 1.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse eksempelvis kunne oprettes særlige kommissioner, som skal behandle sager efter stk. 1, herunder regler om, hvordan kommissionerne skal nedsættes, og hvilke regler der skal gælde for sagernes behandling i kommissionerne. Disse regler kan fravige bestemmelser i Landstingslov om ekspropriation.

Til § 17

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at ansøgninger om tilladelse, anmeldelser, tilsagn om vilkår, redegørelser m.v., som indsendes til Naalakkersuisut, skal være affattet på grønlandsk, dansk eller engelsk, jf. dog stk. 2.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at i det omfang ansøgninger m.v. indsendes på engelsk eller dansk, og Naalakkersuisut vurderer, at der er behov for oversættelse til grønlandsk, afholder den udenlandske investor udgifterne hertil.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det ikke er enhver ansøgning m.v., der indsendes på engelsk, der vil skulle oversættes til grønlandsk. Det er alene i de enkelte tilfælde, hvor Naalakkersuisut konkret vurderer, at der er behov herfor.

Til § 18

Det foreslås i § 18, at reglerne om aktindsigt og egenaces i landstingslov om offentlighed i forvaltningen ikke finder anvendelse for sager, som behandles efter denne Inatsisartutlov eller regler i medfør heraf.

Den foreslåede undtagelse fra aktindsigt indebærer, at retten til aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen ikke gælder for sager og undersøgelser omfattet af denne Inatsisartutlov. Bestemmelsen i offentlighedslovens § 6 om notatpligt vil derimod være gældende for behandling af sager efter denne lov.

Reglerne om partens aktindsigt i landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning finder fortsat anvendelse. Undtagelsesbestemmelserne i sagsbehandlingslovens § 15, stk. 1, herunder nr. 2, forventes dog at gøre sig gældende, da undtagelse fra partsaktindsigt ofte vil være nødvendigt af hensyn til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Sådanne oplysninger er også undtaget fra partshøring, jf. sagsbehandlingslovens § 19, stk. 2, nr. 4.

Til § 19

Det foreslås i § 19, stk. 1, at Naalakkersuisut og rigsmyndighederne under ansvar efter kriminallovens §§ 50-54 er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem varetagelsen af myndighedsopgaver efter loven, jf. dog § 14. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Hovedparten af de oplysninger, som myndighedernes ansatte vil få kendskab til i forbindelse med behandling af sager efter denne lov, vil være fortrolige, idet der er tale om oplysninger i sager, der vedrører trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Det gælder også offentligt tilgængelige oplysninger som f.eks. oplysninger, der fremgår af offentligt tilgængelige virksomhedsregistre, idet sådanne oplysninger vil indgå i konkrete sager om udenlandske direkte investeringer, der vedrører Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

Tavshedspligten efter stk. 1 gælder dog ikke for oplysninger, som Naalakkersuisut offentliggør efter den foreslåede § 14. Tavshedspligten efter stk. 1 gælder også for personer, der udfører serviceopgaver som led i myndighedernes drift, og eksperter, der handler på Naalakkersuisut og rigsmyndighedernes vegne, herunder f.eks. IT-konsulenter som får adgang til IT-løsninger med oplysninger om sager efter loven. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Det foreslås i § 19, stk. 2, at samtykke fra den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, ikke berettiger personer som nævnt i stk. 1 til at videregive fortrolige oplysninger.

Det skyldes, at der vil være tale om oplysninger i sager, som vedrører trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden.

I forbindelse med behandlingen af sager efter denne lov vil det være nødvendigt at udveksle oplysninger mellem flere berørte myndigheder. Det foreslås i § 19, stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, at fortrolige oplysninger uanset stk. 1 kan videregives til nærmere angivne myndigheder.

Til § 20

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at en aftale, der er indgået eller opretholdt i strid med et afslag eller forbud efter § 8 eller et påbud efter § 11, er uden gyldighed.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at udenlandske investorer og disses kontraktparter ikke vil kunne støtte ret på en aftale, der er i strid med et afslag eller forbud efter § 8.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at udenlandske investorer, og disses kontraktparter ikke vil kunne støtte ret på en aftale, der er i strid med et påbud efter forslagets § 11 om afvikling af en udenlandsk investering. Det gælder uanset parternes gode eller onde tro.

Retsvirkningerne af en ugyldig aftale følger af de almindelige regler om ugyldighedsvirkninger, herunder om tilbageførelse af ydelser mellem parterne.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, hvis et afslag eller forbud efter § 8 eller et påbud om afvikling efter § 11 ikke efterleves, kan Naalakkersuisut annullere enhver tilladelse udstedt af en grønlandsk myndighed, som vedrører den aktivitet, som den udenlandske investering angår.

Bestemmelsen gør det muligt for Naalakkersuisut at sanktionere manglende efterlevelse af hensyn til Grønlands sikkerhed eller offentlige orden. Naalakkersuisut får med bestemmelsen mulighed for at annullere tilladelser fra alle grønlandske myndigheder. Det omfatter således både selvstyrets myndigheder og de kommunale myndigheder.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse på enhver tilladelse, der er udstedt vedrørende den aktivitet, som den udenlandske investering angår. Det indebærer, at Naalakkersuisut kan annullere tilladelser, der er udstedt til den udenlandske investor, den grønlandske enhed eller andre relevante parter.

Den foreslåede bestemmelse skal anvendes under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

Til § 21

Det foreslås i § 21, at hvis et påbud om afvikling af en udenlandsk investering efter § 11 ikke efterleves, kan Naalakkersuisut rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen i Danmark for at ophæve den stemmeret, som er knyttet til ejerandele i den pågældende enhed med hjemsted i Grønland, og som den udenlandske investor kontrollerer. Det forudsættes, at Erhvervsstyrelsen kun kan benytte muligheden for at ophæve stemmeretten efter anmodning fra Naalakkersuisut. Erhvervsstyrelsen har således ingen selvstændige beføjelser efter Inatsisartutloven.

Hvis fristen for et påbud om afvikling af en udenlandsk investering efter § 11 er udløbet, forudsættes det, at Naalakkersuisut først vil rykke den pågældende udenlandske investor og gøre opmærksom på, at hvis den udenlandske investering fortsat ikke afvikles, vil Naalakkersuisut rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen i Danmark for, at Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse om at ophæve den stemmeret, som er knyttet til de pågældende ejerandele i den virksomhed med hjemsted i Grønland, og som pågældende udenlandske investor kontrollerer.

En udenlandsk investor vil ikke senere kunne generhverve stemmeretten, idet afgørelsen om at fratage investor stemmeretten har baggrund i en afgørelse om, at investors besiddelse af ejerandele i virksomheden kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed og offentlig orden.

Da den udenlandske investor har handlet lovstridigt ved ikke at følge et påbud om afvikling af en udenlandsk investering, der indebærer trusler mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, vil betingelserne for ekspropriation i almindelighed ikke være opfyldt i sådanne tilfælde. Skulle der imidlertid forekomme sager, hvor betingelserne undtagelsesvis er opfyldte, vil ekspropriation kunne ske efter forslagets § 16.

Til § 22

Det foreslås i § 22, stk. 1, at der fastsættes regler om domstolsprøvelse af afgørelser truffet i medfør af loven.

Det foreslås i § 22, stk. 2, at der fastsættes en generel frist på 6 måneder for indbringelse af en afgørelse om meddelelse af afslag, påbud, forbud eller vilkår m.v. efter §§ 8-11 og § 20, stk. 2, for domstolene. Søgsmålsfristen er fastsat af hensynet til behovet for endelighed i forhold til afgørelser efter loven.

Med den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 3, kan Naalakkersuisut i særlige tilfælde lade personer, der er ansat i Politiets Efterretningstjeneste, møde for Naalakkersuisut i retten som rettergangsfuldmægtig. Dette skal ses i lyset af, at der under sagen eventuelt vil skulle fremlægges fortrolige oplysninger fra Politiets Efterretningstjeneste, som har dannet grundlag for risikovurderingen. Det forudsættes, at det i givet fald vil være en juridisk medarbejder fra Politiets Efterretningstjeneste, der møder i retten.

Til § 23

Det foreslås i § 23, stk. 1, at retten beskikker en særlig advokat til at varetage interesser for den, der har indbragt sagen for retten, eller som er indtrådt som part i sagen, og på vegne af denne udøver partsbeføjelser med hensyn til oplysninger omfattet af en bestemmelse efter § 18, stk. 2. Advokaten beskikkes fra den særlige kreds af advokater, der kan beskikkes i sager efter § 339 c, stk. 7, og § 392, stk. 4, i retsplejelov for Grønland.

Parten og dennes advokat har ikke adgang til de pågældende oplysninger og har ikke mulighed for at udøve de sædvanlige partsbeføjelser, herunder navnlig at kunne vurdere og udtale sig om de pågældende oplysninger, selv om disse fremlægges for retten og indgår i grundlaget for rettens afgørelse. Dette varetages i stedet af den særlige advokat, der har indsigt i og mulighed for at udtale sig om det materiale, som fremlægges for retten med henblik på at indgå i sagen, herunder de fortrolige oplysninger, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten og dennes advokat. Den særlige advokat udøver partsbeføjelser på vegne af parten med hensyn til disse fortrolige oplysninger, men er i øvrigt ikke part eller partsrepræsentant i sagen. I det omfang parten sammen med sin advokat kan udøve sædvanlige civilprocessuelle partsbeføjelser, herunder med hensyn til oplysninger, som er videregivet til aktøren og fremlagt i retten, optræder den særlige advokat således ikke på vegne af aktøren. Den særlige advokat har f.eks. indsigt i og kan udtale sig om oplysninger, som er undtaget for partsaktindsigt, ligesom advokaten kan fremsætte begæring om, at sådanne oplysninger skal videregives til parten og dennes advokat, jf. den foreslåede § 24, og kan kære rettens afgørelse om, at oplysningerne ikke skal videregives.

Det foreslås i § 23, stk. 2, at den særlige advokat efter stk. 1 skal underrettes om alle retsmøder i sagen og er berettiget til at deltage i disse. Den særlige advokat skal gøres bekendt med og have udleveret kopi af det materiale, som indgår i sagen, jf. dog stk. 3.

Det foreslås i § 23, stk. 3, at Naalakkersuisut kan bestemme, at der af hensyn til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden ikke kan udleveres kopi til den særlige advokat. Beslutningen kan af den særlige advokat indbringes for retten. Spørgsmålet om udlevering af kopi kan på begæring af den særlige advokat indbringes for retten, der også kan tage stilling til en eventuel tvist om, hvordan advokaten i stedet skal have adgang til materialet.

Til § 24

Den foreslåede bestemmelse i § 24 indeholder regler om videregivelse af de oplysninger, som er undtaget fra partsaktindsigt, til den særlige advokat.

De fortrolige oplysninger, som er indgået i vurderingen af, om et indgreb er påkrævet af hensyn til Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden, vil som det klare udgangspunkt blive fremlagt for retten. Der kan dog i vurderingen være indgået oplysninger af en sådan karakter, at det af hensyn til Grønlands sikkerhed, herunder efterretningstjenesternes virksomhed, ikke kan videregives til andre og heller ikke som led i domstolsprøvelsen.

Det foreslås i § 24, stk. 1, at oplysninger, som er undtaget fra partsaktindsigt, videregives til den særlige advokat beskikket efter § 23, stk. 1. Når sådanne oplysninger er videregivet til den særlige advokat, må vedkommende ikke drøfte sagen med parten eller dennes advokat og må ikke udtale sig i retsmøder, hvor parten eller dennes advokat er til stede. I modsat fald kunne der være en risiko for, at den særlige advokat f.eks. ved at stille supplerende spørgsmål til parten uforvarende kunne komme til at afsløre kendskab til oplysninger, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten. Parten og dennes advokat kan herudover til enhver tid give skriftlige meddelelser til den særlige advokat om sagen.

Det foreslås i § 24, stk. 2, at retten af egen drift eller efter begæring fra den særlige advokat beskikket efter § 23, stk. 1, kan beslutte, at oplysninger, der er indgået i Naalakkersuisuts afgørelser efter denne Inatsisartutlov, videregives til parten eller dennes advokat, hvis sikkerhedsmæssige forhold ikke kan begrunde, at oplysningerne undtages fra partsaktindsigt. Afgørelsen træffes ved kendelse, og efter at den særlige advokat og Naalakkersuisut eller dennes bemyndigede har haft lejlighed til at udtale sig. Kendelsen kan kæres af de i 2. pkt. nævnte personer eller myndigheder. Kære har opsættende virkning.

Den foreslåede bestemmelse omfatter således tilfælde, hvor retten efter en konkret vurdering finder, at der ikke foreligger sådanne sikkerhedsmæssige forhold, at oplysningerne bør være fortrolige og ikke videregives til parten eller dennes advokat.

Det foreslås i § 24, stk. 3, at hvis retten har truffet afgørelse efter stk. 2, 1. pkt., kan Naalakkersuisut bestemme, at de pågældende oplysninger ikke skal indgå i sagen for retten.

Til § 25

Det foreslås i § 25, stk. 1, at den del af et retsmøde, der angår, eller hvori der fremlægges eller behandles oplysninger, der er eller kan undtages fra partsaktindsigt, og som ikke er omfattet af en afgørelse efter § 24, stk. 2, holdes for lukkede døre. I denne del af et retsmøde deltager den særlige advokat beskikket efter § 23, stk. 1, men ikke parten og dennes advokat.

Det gælder således alle dele af et retsmøde, hvor sådanne oplysninger kommer frem eller i øvrigt omtales, hvad enten det f.eks. sker som led i bevisførelsen eller som led i den særlige advokats eller Naalakkersuisuts repræsentants procedure for retten.

Det foreslås i § 25, stk. 2, at retten bestemmer, hvordan retsmøder, der efter stk. 1 helt eller delvist holdes for lukkede døre, gennemføres.

Spørgsmålet om, hvorvidt retsmøder i sagen i øvrigt holdes for åbne eller lukkede døre, skal som i dag afgøres efter de almindelige regler herom.

Til § 26

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2026.

Til stk. 2

Det foreslås i stk. 2, at Inatsisartutloven ikke finder anvendelse på udenlandske investeringer, der er gennemført inden lovens ikrafttræden.

Hvornår en udenlandsk investering aftale kan betragtes som gennemført, afhænger af investeringens karakter.

Hvis der er tale om erhvervelse af ejerandele i en grønlandsk virksomhed, vil det som udgangspunkt være tidspunktet for registrering af ejerforholdet hos Erhvervsstyrelsen, som vil være afgørende. Hvis der er tale om en aftalebaseret kontrol eller indflydelse, vil det afgørende være tidspunktet for indgåelse af den pågældende aftale eller iværksættelse af aktiviteten.

Hvis en eksisterende udenlandsk investering efter Inatsisartutlovens ikrafttræden forøges over de fastsatte tærskler i forslaget til § 3, nr. 4, litra b, vil forøgelsen udgøre en udenlandsk investering, som Inatsisartutloven finder anvendelse på. Der vil dog ikke kunne gribes ind over for den del af investeringen, der er gennemført inden Inatsisartutlovens ikrafttræden.

Høringsnotat

Forslaget har i perioden 15. august 2025 til 13. oktober 2025 været offentligt tilgængeligt på høringsportalen for Naalakkersuisut, ligesom forslaget i samme periode har været i høring hos følgende:

- Formandens Departement
- Departementet for Finanser og Skatter
- Departement for Udenrigsanliggender og Forskning
- Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning
- Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter
- Departement for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke
- Departementet for Børn, Unge og Familier
- Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender
- Departement for Natur og Miljø
- Departementet for Sundhed og Personer med handicap
- Statsministeriet
- Finansministeriet
- Udenrigsministeriet
- Justitsministeriet
- Erhvervsministeriet
- Erhvervsstyrelsen
- A-revision
- Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm
- Avannaata Kommunia
- Bankivik
- BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab i Nuuk
- BK Revision ApS (Qaqortoq)
- Forbruger- og Konkurrencestyrelsen
- GE (Grønlands Erhverv)
- Grønlands Revision A/S
- Grønlandsbanken
- Grønlandske Advokater
- Kirk Larsen & Ascanius Greenland
- KNAPK
- Kommune Kujalleq
- Kommune Qeqertalik
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Nalik Ventures A/S

- Nuna Law
- Paulsen | Keldsen
- Qeqqata Kommunia
- Revisoren i Sisimiut
- SIK (Sulinermik Inuussutissarsiateqartut Kattuffiat)
- SISA
- Transparency International Greenland
- Visit Greenland A/S

Ved høringsfristens udløb har Naalakkersuisut modtaget høringssvar fra følgende:

- Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter
- Departementet for Børn, Unge og Familier
- Departementet for Finanser og Skatter
- Departementet for Natur og Miljø
- Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender
- Grønlandsbanken
- Grønlands Erhverv (GE)
- Nalik Ventures A/S
- Nuna Law
- SIK (Sulinermik Inuussutissarsiateqartut Kattuffiat)
- Visit Greenland A/S
- Inu:IT
- Transparency International Greenland

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Naalakkersuisuts bemærkninger til høringssvarene er angivet i kursiv.

Alle høringssvar er i deres helhed medsendt til det behandlende udvalg i Inatsisartut.

1. Generelle bemærkninger

SIK har ikke bemærkninger til forslaget.

Transparency International Greenland udtrykker generelt tilfredshed med lovforslagets formål om at beskytte essentielle selskabers og anlægs ejerskab imod uhensigtsmæssige erhvervelser eller investeringer.

Visit Greenland bemærker, at i de kommende år forventes øget tilgængelighed gennem nye lufthavne, mulige nye flyruter og generel vækst i turismen. I den forbindelse kan udenlandske investeringer i visse tilfælde indgå som et element i udviklingen af nye oplevelsestilbud og i styrkelsen af turismeinfrastrukturen. Klare rammer for håndtering af sådanne investeringer

kan skabe forudsigelighed for aktørerne i erhvervet og understøtte samarbejde, markedsadgang og kompetenceudvikling. Visit Greenland bemærker, at lovforslaget kan få betydning for turismeområdet, men at det ikke fremgår tydeligt, om sektoren er omfattet af screeningen. En præcisering af dette vil kunne bidrage til større klarhed og bedre planlægningsgrundlag for turismeaktørerne.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at turismeområdet antages dækket, for så vidt det drejer sig om investeringer, der er omfattet af de oplyste sektorer/aktiviteter i lovforslagets § 4.

Grønlands Erhverv støtter overordnet målsætningen om at beskytte Grønlands sikkerhed og offentlige orden mod investeringer, der kan udgøre en risiko i den sammenhæng. Et troværdigt og gennemsigtigt screeningssystem er vigtigt for at opretholde tilliden til Grønland som en stabil og ansvarlig investeringsjurisdiktion. Samtidig ønsker Grønlands Erhverv at understrege, at et velfungerende system for investorscreening skal være forudsigeligt, proportionalt og erhvervsvenligt, så det ikke utilsigtet hæmmer den økonomiske udvikling, adgangen til kapital eller samarbejdet med internationale partnere.

Grønlandsbanken finder overordnet lovforslaget nødvendigt bl.a. i lyset af internationale erfaringer med særligt statskontrollerede selskaber, der enten ved køb eller långivning til stater, og deres statsejede selskaber, har mulighed for at øve en indflydelse på låntagerstaten udover det rent forretningsmæssige. Derudover er dual-use problemstillingen aktualiseret med risikoen for sanktionsbrud i forbindelse med en række konflikter, eksempelvis Rusland-Ukraine krigen etc. Grønlandsbanken gør dog opmærksom på, at der med lovforslaget er indføjet en række stramninger i forhold til, hvad der kan ses i andre landes regulering af udenlandske investeringer.

Departementet for Natur og Miljø (PAN) bemærker, at lovforslaget kan få betydning for PAN's regulering af færdsel og aktiviteter i Nationalparken i Nord- og Østgrønland samt i andre øde egne af Grønland ("ekspeditionstilladelser"). PAN bemærker i den forbindelse, at der i de fjerntliggende områder foregår en række udenlandsk finansierede ekspeditionsaktiviteter, forestået af en hastigt voksende sektor af stadig større og mere etablerede aktører/virksomheder/institutioner, og at disse aktiviteter kan have strategisk betydning. PAN beskriver, at der allerede er etableret regulering af færdsel og aktiviteter i øde egne af Grønland, herunder krav om tilladelse og dokumentation. Visse aktiviteter – særligt forsknings- og ekspeditionsbaserede – kan indebære strategisk tilstedeværelse og bør derfor overvejes som en del af screeningsrammen i den foreslåede Inatsisartutlov. PAN opfordrer til, eftersom begrebet strategisk tilstedeværelse kan dække over mange forskellige typer af aktiviteter og interesser, at disse forhold afklares, før der indføres begrænsninger i

lovgivningen. Dette gælder særligt i relation til § 4 i det aktuelle lovforslag, hvor udenlandske investeringer inden for “særligt følsomme sektorer og aktiviteter” kræver forudgående tilladelse fra Naalakkersuisut.

Nuna Law bemærker, at lovforslaget i den foreliggende form savner klarhed på visse punkter, og foreslår screeningsordningen tydeliggjort med henblik på at skabe mere forudsigelighed for investor såvel som den virksomhed i Grønland, som måtte ønske at rejse kapital via en udenlandsk investering.

Inu:IT læser forslaget med bekymring, bl.a fordi Inu:IT er en virksomhed, der, som så mange andre grønlandske virksomheder, har en ejerkreds, der går ud over landets grænser.

Ved udarbejdelsen af lovforslaget er der lagt vægt på at opnå en balance, så eventuel negativ påvirkning af investeringsklimaet minimeres, mens der samtidig opnås en sikkerhedsmæssigt robust løsning i forhold til trusler mod Grønlands sikkerhed og den offentlige orden.

Den foreslåede kombination af en lovpligtig tilladelsesordning for særligt følsomme sektorer og en frivillig anmeldelsesordning for øvrige sektorer giver mulighed for at tilpasse kravene i forhold til sikkerhedstruslen. Der stilles strengere krav for de særlige følsomme sektorer og aktiviteter, hvor sikkerhedstruslen vurderes at være størst, mens der for alle andre sektorer gælder mere lempelige og fleksible krav.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har noteret sig de modtagne høringssvar. Det er departementets vurdering, at der er et nødvendigt behov for at regulere investeringsscreeningsområdet, og at lovforslaget derfor har sin berettigelse. Departementet har forholdt sig til de modtagne høringssvar og justeret lovforslaget i det omfang, det er fundet nødvendigt.

Transparency International Greenland bemærker, at der savnes en stillingtagen til lovforslagets forhold til øvrig lovgivning. Dette gælder særligt i forhold selskabsloven og konkurrenceloven.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling vurderer, at der ikke er behov for eksplicit stillingtagen til øvrig lovgivning i dette lovforslag. I tilfælde af eventuelle konkrete regelkonflikter eller fortolkningstvivl, vil den konkrete situation skulle vurderes ud fra de almindelige juridiske fortolkningsprincipper mv.

1.1 Frister

Nuna Law opfordrer til, at der indføres en bestemmelse om en faseopdelt sagsbehandling med angivelse af den maksimale sagsbehandlingstid, lignende den danske bestemmelse.

Grønlands Erhverv anbefaler, at der indføres lovfastsatte frister for sagsbehandlingen, og at der etableres mulighed for midlertidig tilladelse eller stiltiende godkendelse, hvis myndigheden ikke træffer afgørelse inden for fristen. **Departementet for Boliger, Infrastruktur og Yderdistrikter (IAIN)** bemærker tilsvarende, at lovforslaget ikke indeholder tidsfrister, hverken for investor eller Naalakkersuisut. Det kan derfor overvejes, om der bør optages bestemmelse i forslaget, der fastsætter frister, eller disse indarbejdes i relevante bestemmelser.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at fristerne kan fastsættes administrativt som retningslinjer, og at der ikke er behov for at regulere dette direkte i loven.

1.2 Kompetent myndighed

Transparency International Greenland bemærker, at der mangler regulering af, hvilken enhed der reelt vil foretage kontrol/tilsyn/sagsbehandling.

Det følger af afsnit 2.3 i forslagens almindelige bemærkninger, at Naalakkersuisut er kompetent myndighed i henhold til denne lov, og at det forudsættes, at det vil være departementet med ansvar for erhverv, der varetager funktionen som kompetent myndighed, ligesom det forudsættes, at der vil kunne oprettes en underliggende styrelse, der vil kunne varetage opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.

1.3 Administration og implementering

Departementet for Finanser og Skatter bemærker, at det er af stor betydning, at loven udformes og administreres, så den ikke skaber unødigt usikkerhed eller unødigt administrativt arbejde for investeringer, som man politisk reelt ønsker at fremme, hvilket i praksis særligt gælder i forhold til mineralsektoren, der kræver betydelig udenlandsk kapital og knowhow. Loven, følgebekendtgørelser til denne samt den praktiske administration deraf bør derfor være tydeligt risikobaseret og ske på effektiv vis. Departementet for Finanser og Skatter finder, at det fremsendte lovforslag og tilhørende bemærkning med fordel kan justeres, så det fremstår mere som tydeligt risikobaseret og bliver en effektiv administreret lov. Departementet for Finanser og Skatter oplister endvidere en række forslag til praktiske løsninger gennem følgebekendtgørelser til loven.

PAN opfordrer til, at det bør afklares, hvordan screeningsordningen skal indarbejdes i sagsbehandlingen hos relevante myndigheder. PAN bemærker endvidere, at lovens implementering og screeningsprocedurer vil berøre flere myndigheder. PAN opfordrer til, at der etableres en fast samarbejdsstruktur mellem relevante departementer og øvrige, involverede myndigheder for at sikre ensartet sagsbehandling og koordinering.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har noteret sig de fremsendte forslag, som vil indgå i overvejelserne, når de efterfølgende bekendtgørelser udarbejdes. Departementet bemærker, at de nærmere regler om afgrænsning af anvendelsesområdet og procedurer for ansøgning til udenlandske investeringer samt anmeldelse af udenlandske investeringer vil blive fastsat ved efterfølgende bekendtgørelse.

1.4 Forholdet til international ret og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Transparency International Greenland bemærker, bemærkningerne til loven alene forholder sig til overensstemmelse med grundloven og ikke Den Europæiske Menneskerettighedskonvention navnlig i forhold til ejendomsretten, retten til privatlivets fred og korrespondance samt retten til en retfærdig rettergang og effektive retsmøder. Transparency International Greenland peger på, at lovforslaget fastslår, at reglerne om aktindsigt og egenaccess i landstingsloven om offentlighed i forvaltningen ikke finder anvendelse for sager, som behandles efter Inatsisartutloven, hvilket potentielt kan rejse alvorlige spørgsmål om, hvorvidt den udenlandske investor får tilstrækkelig mulighed for at forberede sit forsvar og forfølge et effektivt retsmiddel. Herudover peger Transparency International Greenland på, at Naalakkersuisut selv kan vælge, hvor meget de vil offentliggøre og allerede ved en igangsat kontrol. Dette mener Transparency International Greenland er problematisk, når der samtidigt fastsættes en begrænsning i retten til aktindsigt.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har noteret sig bemærkningerne, og henviser til afsnit 2.5 og 2.7 i høringsnotatet. Det er departementets vurdering, at lovforslaget ikke rejser spørgsmål i forhold til international ret og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

1.5 Økonomiske og administrative konsekvenser

PAN er enig i vurderingen af økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Screenings- og høringsopgaver kan medføre betydelige administrative og økonomiske konsekvenser for PAN, som ikke kan dækkes inden for departementets nuværende ramme og normering til varetagelse af ekspeditionsområdet. Dette bør tages i betragtning ved vurdering af opgavefordeling og implementering.

Departementet for Finanser og Skatter anbefaler, at de almindelige bemærkninger indeholder en mere tydelig redegørelse for etablering og drift af den nye administration (årsværk, it, sagsgebyrer m.v.), forventede følgevirkninger for investeringslysten, især i råstofområdet, og hvordan forenklede processer (fast-track, stop-ur, klar vejledning) kan spare både tid og ressourcer.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har noteret sig de fremsendte bemærkninger og bemærker, at nærmere regler om afgrænsning af anvendelsesområdet og procedurer for ansøgning til udenlandske investeringer samt anmeldelse af udenlandske investeringer vil blive fastsat ved efterfølgende bekendtgørelse.

2. Til de enkelte punkter i loven

2.1 Anvendelsesområde og definitioner

Departementet for Finanser og Skatter foreslår, at det overvejes at afgrænse anmeldelses-/tilladelsespligt til kontrolskift, leverancekæder og teknologier, der faktisk kan påvirke national sikkerhed. Det foreslås, at der indsættes en klar "gate" for aftaler uden ejerskifte (krav om væsentlig risikoprofil), så almindelige serviceaftaler ikke utilsigtet rammes.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af den foreslåede § 4, stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler til afgrænsning af sektorer og aktiviteter omfattet af stk. 2.

Bemyndigelsen i stk. 3 forudsættes anvendt til at fastsætte regler, der nærmere præciserer og afgrænser de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der fremgår af stk. 2. Bemyndigelsen vil dermed ikke kunne anvendes til at fastsætte regler, der udvider de sektorer og aktiviteter, der er oplistet i stk. 2.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling noterer sig forslaget og vil inddrage dette, når nærmere afgrænsninger vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau.

2.1.1 Offentlig orden (§ 3, nr. 3)

Departementet for Finanser og Skatter mener, at loven så vidt muligt bør fokuseres yderligere, herunder så den kun omfatter investeringer, der reelt kan påvirke landets sikkerhed

og den offentlige orden. Begrebet ”den offentlige orden” ses ikke defineret i lovens bemærkninger, hvilket også bør rettes.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af lovens § 1, at formålet er at forhindre, at udenlandske investeringer kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden gennem screening og eventuelle indgreb over for sådanne investeringer. Det følger af bemærkningerne til § 1, at der vil blive etableret hjemmel til, at myndighederne kan gøre indgreb i udenlandske investeringer, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Det er Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestillings opfattelse, at lovens fokus fremgår tydeligt.

Departementet bemærker endvidere, at det følger af definitionsbestemmelsen i § 3, nr. 3, at ”offentlig orden” defineres som: ”forhold, der vedrører Grønlands evne til at opretholde et demokratisk og sikkert samfund, uden at forholdene dermed berører Grønlands sikkerhed.” Departementet kan endvidere henvise til bemærkningerne til bestemmelsen, hvor definitionen af ”offentlig orden” er yderligere beskrevet. Det fremgår, at der kan være tale om andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af kriminallovens kapitel 7 og 8, men som også vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved er fare for Grønlands sikkerhed.

Herudover kan hensynet til offentlig orden vedrøre evnen til at forebygge, afdække og modvirke sikkerhedstruende aktivitet, og evnen til at gennemføre sikkerhedstiltag i overensstemmelse med grundlæggende retsprincipper og værdier i et demokratisk samfund.

Trusler mod den offentlige orden omhandler bl.a. handlinger, der ikke har en sådan karakter, at de berører Grønlands sikkerhed, jf. nr. 2, men som alligevel påvirker samfundets generelle funktionsdygtighed, f.eks. ved påvirkning af kritisk infrastruktur, der er væsentlig for samfundets evne til at fungere og for at opretholde tryghed og sikkerhed i samfundet, f.eks. inden for energi- eller vandforsyning eller sundhedssystemet, eller som truer den frie mediedannelse og presse.

Det bemærkes, at eksemplerne ikke er udtømmende, idet hensynet til den offentlige orden også kan vedrøre andre områder af stor samfundsmæssig og sikkerhedsmæssig betydning efter de konkrete omstændigheder.

2.1.2 Udenlandsk investering (§ 3, nr. 4)

PAN bemærker, at lovforslagets § 3, nr. 4, litra d, omfatter “anden aktivitet”, der kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden. Det bør afklares, hvordan forskningsstationer, ekspeditioner og udenlandsk finansierede forskningsaktiviteter konkret vurderes under loven – herunder om de skal betragtes som investeringer med strategisk betydning, og om de bør omfattes af screeningspligten i § 4.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at formålet med formuleringen er, at der ikke tages endelig stilling til konkrete aktiviteter. Den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet og sektorer vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Nalik Ventures A/S ønsker ikke unødigt at begrænse adgangen for udenlandske banker og finansieringskilder til at tilbyde lånekapital for virksomheder i Grønland. Nalik Ventures A/S finder det passende, at ejerprocenten for udenlandske investeringer ikke overstiger 49 %. Et niveau på de foreslåede 25 % kan være investeringshæmmende for en række af de erhverv, der skal diversificere landets økonomi. En tærskel på ned til 33 % udenlandsk ejerskab anser Nalik Ventures A/S som mindre ønskværdigt end 49 %, men kan også vise sig gangbart i markedet.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at den foreslåede tærskelværdi på 25 % af ejerandelene eller stemmerettighederne skal ses i forhold til, at bestemmelsen i § 4 vedrører særligt følsomme sektorer og aktiviteter, hvor der er en væsentligt forøget sikkerhedstrussel. Det vurderes derfor, at der for at opnå en sikkerhedsmæssigt robust ordning er behov for at få screenet udenlandske investeringer i grønlandske virksomheder, selvom der alene er tale om erhvervelse af en mindre ejerandel. Med den foreslåede tærskelværdi på 25 % ved erhvervelse inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter vil Grønland have en lempeligere ordning end f.eks. i Danmark, Tyskland og Finland, hvor tærskelværdien er på 10 %.

Nuna Law foreslår det præciseret i lovteksten og som minimum i lovbemærkningerne, hvordan en enhed med hjemsted i Grønland skal afgrænses.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af bemærkningerne til § 3, nr. 5, at der ved ”hjemsted” forstås det forhold, at virksomheden er registreret eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i det pågældende land. Dette svarer til terminologien i selskabsloven, som er sat i kraft for Grønland.

Grønlands Erhverv bemærker, at formuleringen i § 3, nr. 4, litra c, om “bestemmende indflydelse på anden vis” risikerer at skabe betydelig usikkerhed for grønlandske virksomheder og deres samarbejdspartnere. Grønlands Erhverv anbefaler, at formuleringen

præciseres i lovteksten eller gennem vejledning, samt at der etableres en klar forhåndsafklaringsmulighed (præ-screening), så virksomheder kan få et bindende svar på, om en planlagt investering er omfattet.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at nærmere regler om afgrænsning af anvendelsesområdet, og procedurer for ansøgning til udenlandske investeringer samt anmeldelse af udenlandske investeringer vil blive fastsat ved efterfølgende bekendtgørelse. Dette gælder også muligheden for præ-screening.

2.1.3 Udenlandsk investor (§ 3, nr. 5)

IAIN anbefaler, at det overvejes, om det ud fra et ressourcemæssigt- og sikkerhedsmæssigt perspektiv er nødvendigt at foretage en risikovurdering af alle færøske eller danske stats/myndigheders investeringer i Grønland. IAIN ser behov for yderligere afklaring vedrørende konsekvenserne af bestemmelsen for personer i denne grænseflade.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at formålet med loven er at forhindre, at udenlandske investeringer kan udgøre en trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden gennem screening og eventuelle indgreb over for sådanne investeringer. Det er efter departementets opfattelse derfor afgørende, at loven finder anvendelse på enhver udenlandsk investor, hvorved forstås en fysisk person, som ikke har dansk indfødsret, eller som har dansk indfødsret, men ikke har haft fast bopæl i Grønland i de 5 forudgående år, og som ikke er fuldt skattepligtig til Grønland og ikke har været fuldt skattepligtig til Grønland i de forudgående 5 kalenderår, eller en juridisk person, som ikke har hjemsted i Grønland, samt nationale myndigheder og statslige organer fra andre lande. Herved forstås også nationale myndigheder og statslige organer fra Danmark og Færøerne.

2.2. Særligt følsomme sektorer (§ 4)

PAN bemærker, at der i § 4, stk. 2, nævnes sektorer som forsvar, it-sikkerhed, råstoffer og kritisk infrastruktur. Der tages ikke eksplicit højde for ekspeditionsaktiviteter i fjerntliggende områder. PAN anbefaler, at der foretages en nærmere vurdering af, om visse typer af udenlandske ekspeditionsaktiviteter – særligt dem med avanceret teknologi, langvarig tilstedeværelse eller adgang til sårbare økosystemer – også kan have strategisk betydning og dermed bør omfattes af screeningslovgivningen. Lovforslaget fokuserer primært på erhvervsmæssige investeringer i særligt følsomme sektorer, som defineret i § 4. PAN anbefaler, at der foretages en principiel vurdering af, om også forsknings- og rekreative aktiviteter med strategisk betydning bør omfattes af screeningsrammen – særligt når de har

karakteristika, der falder inden for investeringsdefinitionen i § 3, men ikke nødvendigvis er omfattet af sektorafgrænsningen i § 4.

Grønlandsk Erhverv anbefaler, at der fastsættes værdimæssige og aktivitetsmæssige tærskler, så kun projekter af strategisk eller national betydning kræver tilladelse.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at nærmere regler om afgrænsning af anvendelsesområdet og procedurer for ansøgning til udenlandske investeringer samt anmeldelse af udenlandske investeringer vil blive fastsat ved efterfølgende bekendtgørelse. Dette vil også kunne gælde den nærmere afgrænsning af sektorer. Udenlandske ekspeditionsaktiviteter vil kunne være omfattet af lovens anvendelsesområde, for så vidt det drejer sig om investeringer, der er omfattet af de oplyste sektorer/aktiviteter i lovforslagets § 4.

2.2.1 Kritisk infrastruktur (§ 4, stk. 2, nr. 5)

IAIN bemærker, at bemærkningerne til bestemmelsen ikke beskriver begrebet ”kritisk infrastruktur”, hvorfor bestemmelsens bemærkninger med fordel kan uddybes.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at for så vidt angår kritisk infrastruktur forudsættes der en bred forståelse af ordet ”infrastruktur”, således at det omfatter faciliteter, systemer, processer, netværk, teknologier, aktiver og serviceydelser. Infrastrukturen vurderes som ”kritisk”, når den er nødvendig for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner. Kritisk infrastruktur omfatter virksomheder og enheder, der er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner inden for samfundsvigtige sektorer. Følgende sektorer/områder vil i hvert fald betragtes som samfundsvigtige: energi (gas, el, olie, vand), informations- og kommunikationsteknologi, transport, beredskab og civilbeskyttelse, sundhed, sociale forhold, kritiske råvarer, drikkevand og fødevarer, spildevand og renovation, finans og økonomi, uddannelse og forskning, meteorologi, forsvarsindustrien samt efterretnings- og sikkerhedstjeneste, udenrigstjeneste, myndighedsudøvelse generelt samt tværgående krisestyring.

I modsætning til de øvrige særligt følsomme sektorer og aktiviteter (nr. 1-7) omfatter kritisk infrastruktur ikke kun virksomheder, men alle aktiviteter i relation til kritisk infrastruktur. Det omfatter således f.eks. også kritisk infrastruktur ejet af grønlandske myndigheder, hvor en udenlandsk investor på anden vis opnår direkte eller indirekte bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklingsmæssige eller driftsmæssige forhold, jf. forslaget § 3, nr. 4, litra c.

Udover hvad der følger af bemærkningerne til bestemmelse, skal departementet bemærke, at indholdet og afgrænsningen af begrebet "kritisk infrastruktur" vil blive fastlagt på bekendtgørelsesniveau.

2.2.2 Råstofsektoren (§ 4, stk. 2, nr. 6)

Grønlandsbanken bemærker, at råstofsektoren efter § 4, stk. 2, nr. 6, er et særligt følsomt erhverv. Det er en stramning i forhold til andre landes regulering, at Grønland vil omfatte hele råstofsektoren som særligt følsom. Derudover er ordlyden upræcis. Grønlandsbanken bemærker endvidere, at lovforslaget ikke behandler problemstillingen ved, at de fleste råstofselskaber i Grønland er helejet af et udenlandsk børsnoteret selskab, og efterspørger, hvordan Grønland effektivt vil håndhæve en kontrol, der er erhvervet på en udenlandsk fondsbørs. Grønlandsbanken er bekymret for, at denne bestemmelse vi skabe endnu mere uklarhed omkring Grønlands vilje til at opbygge en væsentlig råstofsektor. Derudover virker lovforslaget i modstrid med Selvstyrets one-door strategi på råstofområdet. Denne bestemmelse virker derfor for upræcis og omfattende, selvom hensigten kan være relevant.

Nuna Law formoder, at forundersøgelser-, efterforsknings-, eller udnyttelsestilladelser, der udøves i f.eks. grønlandske selskaber (ApS eller A/S) og ikke udenlandske selskaber, som har registreret fast driftssted i Grønland og dermed er registreret med et grønlandsk CVR nr., sml. bemærkningerne til §3. Det er ønskeligt, at dette præciseres i loven eller lovbemærkningerne.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at råstofsektoren omfatter virksomheder, der har eller kræver tilladelser efter Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven) og Inatsisartutlov nr. 34 af 4. juni 2024 om mineralaktiviteter. Udover hvad der følger af bemærkningerne til bestemmelsen, skal departementet bemærke, at indholdet og afgrænsningen af begrebet "råstofsektoren" vil blive uddybet på bekendtgørelsesniveau. Departementet finder derfor ikke anledning til at uddybe nærmere i lovforslaget.

2.2.3 Selvstyreejede selskaber (§ 4, stk. 2, nr. 7)

Grønlandsbanken bemærker, at det er vanskeligt at se behovet for en lovgivning, der forbyder Selvstyret at sælge sine selskaber. Imidlertid har banken ingen indvendinger imod dette udover, at bemærkningerne kunne beskrive nærmere, hvad hensigten med bestemmelsen er. Tilsvarende bemærker **IAIN**, at selvstyreejede selskaber automatisk er omfattet af screeningen, og at forslaget derfor nemt ses at komme til at virke overflødig, såfremt

investeringer, på baggrund af ønske fra Naalakkersuisut og efter politisk vedtagelse, skal gennemgå investeringsscreening af uvis længde.

Grønlandsk Erhverv anbefaler, at definitionen af “selvstyreejede selskaber” præciseres, så mindretalsejede joint ventures ikke automatisk omfattes.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ved selvstyreejede selskaber forstås ethvert selskab, hvor Selvstyret direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af ejerandele eller stemmerettighederne. Eftersom de selvstyreejede selskaber ejes 100 % af Grønlands Selvstyre, vil investeringer foretaget i disse selskaber, som udgangspunkt skulle godkendes af Naalakkersuisut. Der vil dog kunne opstå situationer, hvor et selvstyreejet selskab afgiver en form for kontrol til en udenlandsk enhed, uden dette nødvendigvis forelægges Naalakkersuisut. Det vil være i situationer, hvor der f.eks. i et delt ejerskab sælges aktiver, indgås leverandørkontrakter og finansieringsaftaler, eller hvis der udpeges bestyrelsesmedlemmer. Dette er baggrunden for, at selvstyreejede selskaber er omfattet af loven.

Ligeledes kan der opstå situationer, hvor en udenlandsk aktør har krav eller option på at opkøbe eller erhverve en form for kontrol over en enhed, et aktiv eller lignende forhold. I sådanne tilfælde vil det være hensigtsmæssigt at kunne screene og efterfølgende mitigere eller afvise investeringen eller erhvervelsen.

Departementet bemærker herudover, at indholdet og afgrænsningen af begrebet vil blive uddybet på bekendtgørelsesniveau, i det omfang det er nødvendigt.

2.2.4 Vandkraftværker (§ 4, stk. 2, nr. 8)

Grønlandsbanken mener, at vandkraftværker er omfattet af bestemmelsen om kritisk infrastruktur i nr. 5. Grønlandsbanken bemærker herudover, at det kan overvejes at afgrænse mindre eller decentralt placerede vandkraftværker. Det forekommer ikke proportionalt, at disse skal søge som tilladelse. Forslaget kunne her indføre en bagatelgrænse for, hvilke vandkraftværker der er omfattet.

Endelig bemærker Grønlandsbanken, at der tidligere har været udtrykt et politisk ønske om, at potentielle mineselskaber kan etablere vandkraftværker for at selvforsyne deres selskaber med bæredygtig energi i stedet for at anvende fossile brændstoffer. Banken mener, at et tilladelseskraav for etablering og videresalg af sådanne anlæg vil mindske incitamentet til at

etablere flere (privatejede) vandkraftværker. Derfor kunne også denne bestemmelse med fordel blive præciseret.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har på baggrund af de indkomne høringssvar vurderet, at lovforslagets § 4, stk. 2, nr. 8, hvorefter vandkraftværker selvstændigt er omfattet af de særligt følsomme sektorer, ændres, således at det kun er kommercielle vandkraftværker, som er omfattet af bestemmelsen i forslagets § 4, stk. 2, nr. 8.

Departementet bemærker, at vandkraftværker, der benyttes til offentlig forsyning, i stedet skal være omfattet af ”kritisk infrastruktur”, jf. forslagets § 4, stk. 2, nr. 5. Det er dermed kun kommercielle vandkraftværker, dvs. vandkraftværker, der ikke benyttes til offentlig forsyning, som omfattes af forslagets § 4, stk. 2, nr. 8.

2.2.5 Bemyndigelsesbestemmelsen (§ 4, stk. 3)

PAN opfatter formuleringen således, at der kan ske en præcisering af, hvad der f.eks. forstås ved ”kritisk teknologi” eller ”vandkraftværker”, men at Naalakkersuisut ikke har bemyndigelse til at tilføje nye sektorer eller aktiviteter til screeningsordningen gennem bekendtgørelse eller administrativ praksis. Det er derfor væsentligt at være opmærksom på, at en udvidelse kræver lovændring. En begrænsning af screeningsrammen til alene de oplistede sektorer kan dermed risikere at underminere formålet med ordningen, hvis visse aktiviteter med potentiel sikkerheds- eller udenrigspolitisk relevans falder udenfor. Det er derfor vigtigt, at lovens rammer og begrænsninger tydeliggøres, så det står klart for både myndigheder og aktører, hvad Naalakkersuisut har kompetence til at regulere, og hvornår en politisk og lovgivningsmæssig proces er nødvendig for at udvide screeningsordningen.

IAIN anbefaler, at bestemmelsen ændres fra frivillig hjemmelsbestemmelse, til pligtbestemmelse. Således at Naalakkersuisut skal fastsætte regler om definition og afgrænsning af sektorer og aktiviteter omfattet af § 4, stk. 2, og formuleringen flugter med bemærkningerne til bestemmelsen. Formuleringen kan eventuelt ændres til ”Naalakkersuisut fastsætter regler...”.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det foreslås i stk. 3, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler til afgrænsning af sektorer og aktiviteter omfattet af stk. 2. Bemyndigelsen i stk. 3 forudsættes anvendt til at fastsætte regler, der nærmere præciserer og afgrænser de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der fremgår af stk. 2. Bemyndigelsen vil dermed ikke kunne anvendes til at fastsætte regler, der udvider de sektorer og aktiviteter, der er oplistet i stk. 2. Det er departementets vurdering, at

de oplyste sektorer udgør de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der bør være omfattet af pligten for den udenlandske investor til at ansøge om tilladelse til at gennemføre en påtænkt udenlandsk investering. Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at nærmere regler om afgrænsning af anvendelsesområdet og procedurer for ansøgning til udenlandske investeringer samt anmeldelse af udenlandske investeringer vil blive fastsat ved efterfølgende bekendtgørelse.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling noterer herudover bemærkningen om, at bestemmelsens ordlyd ændres fra en "kan"-bestemmelse til en "skal"-bestemmelse. Departementet bemærker herom, at det er departementets ønske, at loven skal kunne anvendes umiddelbart. Det er endvidere departementets vurdering, at det ikke vil have nogen betydning i praksis. Departementet fastholder på den baggrund den nuværende formulering.

2.3 Udenlandske investeringer, der ikke er omfattet af § 4

IAIN bemærker, at der synes at være fastsat en relativt lang frist for iværksættelse af undersøgelser af gennemførte investeringer, som ikke er omfattet af forslaget § 4 – dvs. udenlandske investeringer i "særligt følsomme sektorer og aktiviteter". IAIN finder det betænkeligt, at der udarbejdes hjemmel til igangsættelse af undersøgelse af udenlandske investeringer uden begrundet mistanke om, at investeringen vil udgøre en "trussel mod Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden". Det bør overvejes at fjerne passagen, omskrive denne til at der skal foreligge mistanke herom, eller uddybe hvilke kriterier der skal være opfyldt, før en undersøgelse kan iværksættes. Som bestemmelsen er udformet i forslaget, fremstår Naalakkersuisutts hjemmel til at indlede undersøgelser vilkårlig og vidtgående.

Inu:IT opfordrer kraftigt til, at Naalakkersuisut genovervejer § 6, så indgreb i gennemførte investeringer alene kan ske ved dokumenterede ulovlige forhold eller ved faktiske, aktuelle og ikke mindst dokumenterbare sikkerhedstrusler, som ikke kan mindskes på andre måder. Samtidig er det afgørende, at virksomheden får mulighed for at få indsigt i beslutningsgrundlaget. Som minimum opfordres Naalakkersuisut til at redegøre for, hvordan de forestiller sig, at en virksomhed i praksis skal afvikle en investering flere år efter, den er realiseret, herunder om investeringen skal betales tilbage.

Grønlands Erhverv bemærker, at den foreslåede kombination af frivillig anmeldelse og en femårig mulighed for Naalakkersuisut til at åbne sager af egen drift efter Grønlands Erhvervs vurdering er meget vidtgående. Grønlands Erhverv anbefaler derfor, at perioden reduceres til

maksimalt tre år eller, at der indføres forældelse efter tre år for investeringer, der åbent er gennemført og registreret.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling finder ikke, at den pågældende hjemmel er hverken vilkårlig eller vidtgående. Bestemmelsen svarer til, at det efter selskabslovens § 23 h, som er sat i kraft for Grønland, er muligt at gå fem år tilbage efter, at en registrering af en erhvervelse er foretaget, med henblik på at undersøge, om denne er lovligt foretaget efter de selskabsretlige regler.

PAN bemærker, at det kan være relevant at få tydeliggjort, hvilke typer af aktiviteter i ekspeditionsområder – herunder forsknings- og ekspeditionsbaserede – der konkret vil være omfattet af lovens § 4, og om allerede eksisterende eller gennemførte ekspeditioner inden for de seneste fem år frem til lovens ikrafttræden også kan være omfattet af screeningsmuligheden.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at nærmere regler om bl.a. afgrænsning af anvendelsesområdet, sektorer og aktiviteter vil blive fastsat ved efterfølgende bekendtgørelse. Udenlandske ekspeditionsaktiviteter antages dækket, for så vidt det drejer sig om investeringer, der er omfattet af de oplyste sektorer/aktiviteter i lovforslagets § 4.

Departementet skal desuden bemærke, at det følger af den foreslåede § 21, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på udenlandske investeringer, der er gennemført inden lovens ikrafttræden. Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at det afhænger af investeringens karakter, hvornår en udenlandsk investeringsaftale kan betragtes som gennemført.

Hvis der er tale om erhvervelse af ejerandele i en grønlandsk virksomhed vil det som udgangspunkt være tidspunktet for registrering af ejerforholdet hos Erhvervsstyrelsen, som vil være afgørende. Hvis der er tale om en aftalebaseret kontrol eller indflydelse, vil det afgørende være tidspunktet for indgåelse af den pågældende aftale eller iværksættelse af aktiviteten.

Hvis en eksisterende udenlandsk investering efter Inatsisartutlovens ikrafttræden forøges over de fastsatte tærskler i forslaget til § 3, nr. 4, litra b, vil forøgelsen udgøre en udenlandsk investering, som Inatsisartutloven finder anvendelse på. Der vil dog ikke kunne gribes ind over for den del af investeringen, der er gennemført inden Inatsisartutlovens ikrafttræden.

2.4 Afgørelser om påtænkte eller gennemførte udenlandske investeringer

2.4.1 Om den foreslåede § 8

IAIN bemærker, at det kan overvejes at flytte § 8 stk. 1, 2. pkt., omhandlende afslag eller forbud mod investering, ned i nyt stk. 2. I forhold til vurderinger efter § 8, fremgår det af bemærkningerne hertil, at de oplistede kriterier ikke er udtømmende. Det kan for det første overvejes, om de oplistede kriterier for vurderingen bør fremgå direkte af lovteksten, og ikke i bemærkningerne. Endvidere kan det overvejes, af hensyn til investorenes retssikkerhed, om de oplistede kriterier bør fremgå i udtømmende form. **Nuna Law** bemærker tilsvarende, at der alene er tale om vejledende kriterier, hvorfor der også vil kunne blive lagt vægt på øvrige relevante forhold, og opfordrer til, at kriterierne skrives ind i selve loven, som de også er i den danske investeringsscreeningslov.

IAIN bemærker, at det følger af bemærkningerne til § 8, stk. 2, at hvis Naalakkersuisut træffer afgørelse om midlertidigt forbud, skal Naalakkersuisut træffe endelig afgørelse hurtigst muligt. Der henvises til bemærkningerne nedenfor omhandlende frister. Alternativt kan det overvejes, at de oplistede kriterier for vurderingen fremgår af en bekendtgørelse til loven. Dette skal særligt ses i sammenhæng med evt. behov for, at Naalakkersuisut relativt hurtigt og til enhver tid kan foretage ændringer heri.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker for det første, at de oplistede kriterier ikke kan opstilles i udtømmende form, idet der ikke vil kunne tages højde for alle tænkelige, relevante kriterier, og at det i øvrigt vil afhænge af sagens omstændigheder. Kriterierne er for det andet oplistet i bemærkningerne til § 8, stk. 1, som en forudsætning. Departementet vælger derfor at fastholde den nuværende udformning.

Departementet bemærker herudover, at det fremgår af bemærkningerne til § 8, stk. 2, at det forudsættes, at hvis Naalakkersuisut efter den foreslåede bestemmelse træffer afgørelse om nedlæggelse af et midlertidigt forbud, skal Naalakkersuisut træffe endelig afgørelse om den udenlandske investerings lovlighed hurtigst muligt derefter. Departementet bemærker, at fristerne kan fastsættes administrativt som retningslinjer, og at der ikke er behov for at regulere dette direkte i loven.

2.4.2 Om den foreslåede § 9

IAIN bemærker, at det følger af bemærkningerne til § 9 stk. 1 og 2, at der også vil kunne fastsættes vilkår, der angår en virksomheds underleverandører i tilfælde af tilladelse til drifts- og leverandøraftaler.

IAIN finder det ønskeligt med afklaring af vilkårene til underleverandører.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at der i forbindelse med tilladelser til drifts- og leverandøraftaler ligeledes vil kunne fastsættes vilkår for dennes eventuelle underleverandører. I forhold til vilkår i relation til underleverandører vil vilkårene ikke komme til at gælde for underleverandører, men de gælder for leverandøren, der så skal sikre det i sin relation til underleverandøren.

2.4.3 Om den foreslåede § 10

IAIN bemærker, at det bør overvejes, af hensyn til investorenes sikkerhed, at fastsætte listen over tilfælde, hvorefter Naalakkersuisut kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse i udtømmende form. Derudover kan formuleringen i § 10, stk. 1, nr. 4, genovervejes.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at oplistningen i nr. 1-5 ikke er udtømmende. Det er således formålet med bestemmelsen, at den ikke er udtømmende. Departementet fastholder den foreslåede udformning.

2.4.4 Om den foreslåede § 11

IAIN opfordrer til en sproglig gennemgang af bemærkningerne.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling noterer sig bemærkningen, hvilke vil indgå i departementets gennemgang af lovforslaget.

2.5 Kontrol og offentliggørelse

Departementet for Finansier og Skatter bemærker, at kontrol og offentliggørelse altid sker på et nødvendigt og varslet grundlag, hvilket med fordel kan tydeliggøres.

IAIN stiller sig uforstående over for bestemmelsen i § 13, stk. 2, og behovet for adgang til lokaler og transportmidler uden retskendelse. Det anbefales som minimum at beskrive begrundelsen for, hvorfor der ikke kan indhentes retskendelse forinden et sådan kontrolbesøg. **IAIN** stiller sig tilsvarende uforstående overfor, at Naalakkersuisut, og andre ikke definerede myndigheder, efter bemærkningerne til § 13, stk. 2, kan få adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler i forbindelse med undersøgelser efter forslagens § 6. **PAN** mener, at det bør afklares, hvordan denne adgang skal anvendes i praksis i Nationalparken i Nord- og Østgrønland og øvrige yderområder, hvor aktiviteter ofte er forsknings-/ekspeditionsbaserede.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at den tænkes anvendt ved kontrol af den grønlandske virksomhed, som den udenlandske investering retter sig mod. Det fremgår også af bemærkningerne, at bestemmelsen alene vil blive anvendt i tilfælde af alvorlige trusler mod Grønlands sikkerhed og den offentlige orden, og hvor de nødvendige oplysninger ikke kan skaffes på anden måde. I sådanne tilfælde vurderes det at have væsentlig betydning for at kunne imødegå mulige sikkerhedstrusler, at en kontrol på stedet kan gennemføres uden retskendelse, idet besøget dog som udgangspunkt vil være varslet på forhånd.

IAIN er endvidere uforstående over for behovet for udtrykt hjemmel i lovens § 14 til at offentliggøre, at kontrol efter loven iværksættes/er iværksat. IAIN bemærker endvidere, at det fremgår af bemærkningerne til § 14, at ”risikoen for offentliggørelse vil endvidere kunne bidrage til, at en udenlandsk investor afgiver påkrævede oplysninger eller efterlever Naalakkersuisuts påbud om at efterleve aftalte eller fastsatte vilkår.” IAIN forstår bevæggrunden, men stiller sig uforstående over for passagens lovfortolkende funktion, hvorfor det kan overvejes at fjerne passagen.

Grønlands Erhverv anbefaler, at der i loven indføres et udtrykkeligt proportionalitetsprincip, så krav til dokumentation, kontrol og rapportering står i rimeligt forhold til investeringens størrelse og risiko, og at offentliggørelse af kontrollsager kun finder sted efter endelig afgørelse.

Det er efter Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestillings opfattelse vigtigt med en udtrykt hjemmel til, at Naalakkersuisut kan orientere offentligheden om en igangsat kontrol, inden der er truffet afgørelse. Naalakkersuisuts meddelelse efter den foreslåede bestemmelse kan indeholde oplysning om den udenlandske investors navn og eventuelle CVR-nummer samt evt. den formodede overtrædelses art. Der er ikke tale om en systematisk offentliggørelse, men en ordning, hvor Naalakkersuisut i hver enkel sag afvejer hensynene til private eller offentlige interesser over for hensynet til den, som oplysningen angår. Den foreslåede ordning kan have en håndhævende og præventiv effekt. Det er i dette lys, den af IAIN fremhævede passage fra bemærkningerne skal forstås.

Departementet bemærker endvidere, at det følger af bemærkningerne til § 14, at offentliggørelse efter den foreslåede bestemmelse kan ske, når det findes hensigtsmæssigt. Det indebærer bl.a., at offentliggørelse ikke kan ske, hvis offentliggørelsen vurderes at ville være en trussel mod en igangværende efterforskning eller undersøgelse, eller hvis offentliggørelsen vil forvolde uforholdsmæssig stor skade for den udenlandske investor eller den grønlandske enhed. Det indebærer efter departementets vurdering en proportionalitetsvurdering. Det

bemærkes i øvrigt, at proportionalitetsprincippet udgør en retsgrundsætning, der finder anvendelse, uanset om det udtrykkeligt benævnes i lovforslaget.

2.6 Kommunikation og sprogkrav m.v.

Departementet for Finanser og Skatter foreslår, at udover grønlandsk og engelsk foreslås dansk også at kunne anvendes i sagsbehandlingen. Det vil kunne lette administrationen deraf og reducere oversættelsesomkostninger.

Grønlands Erhverv anbefaler, at ansøgninger kan indsendes på enten grønlandsk eller engelsk, med et resume i det ikke anvendte sprog, og at Naalakkersuisut stiller vejledningsmateriale og standardformularer til rådighed på begge sprog.

Tilsvarende finder **Transparency International Greenland** de foreslåede sprogkrav er urimelige og uhensigtsmæssigt, og at det vil stride imod sagsbehandlingslovens § 7 a og god forvaltningsskik.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har noteret sig de indkomne høringssvar og tilpasset forslaget, så det er muligt at indgive ansøgninger på dansk.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling forventer, at der i forbindelse med den praktiske implementering vil blive udarbejdet relevant materiale af hensyn til et tilgængeligt, forståeligt og administrativt enkelt system. Indholdet af dette materiale – herunder det anvendte sprog – vil blive besluttet administrativt. Grønlandsk og engelsk vil dog som minimum blive anvendt.

2.7 Aktindsigt

IAIN bemærker, at det ikke er begrundet, hvorfor lovforslaget skal være undtaget fra aktindsigt, herunder særligt egen-acces. Når offentlighedens eller borgeres adgang til oplysninger indskrænkes, bør der redegøres for, hvilke hensyn der vejer tungere end hensynet til borgerne/investorerne. En tydelig begrundelse er nødvendig for at sikre gennemsigtighed, retssikkerhed og tillid til myndighederne. Dette gælder i særlig grad, hvor borgerens adgang til egne oplysninger begrænses.

PAN bemærker tilsvarende, at ikke fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, hvilke hensyn der ligger til grund for denne bestemmelse, eller hvad den ønskede effekt er for udmøntningen af bestemmelsen. PAN opfordrer til, at bevæggrunde for den foreslåede paragraf forklares, da

det virker som en umotiveret, ubegrundet og kraftig indskrænkning af nogle ellers helt grundlæggende principper for den offentlige forvaltning. Skulle der af hensyn til en sags sensitive karakter være behov for indskrænkning af adgang til visse aspekter af sådanne kommende sager, kan offentlighedslovens bestemmelser om undtagelser fra retten til aktindsigt finde anvendelse.

Ini:IT bemærker, at virksomheder og investorer, der berøres af en afgørelse, reelt ikke har mulighed for at se sagens grundlag, fremføre egne synspunkter eller anfægte beslutningen, hvilket er et markant brud med almindelige forvaltningsretlige principper og udgør en væsentlig svækkelse af retssikkerheden for både grønlandske virksomheder og udenlandske investorer.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestillings bemærker, at den foreslåede undtagelse fra aktindsigt indebærer, at retten til aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen ikke gælder for sager og undersøgelser omfattet af denne Inatsisartutlov. Der vil fortsat være mulighed for partsaktindsigt efter reglerne herom, i det omfang sagsbehandlingslovens undtagelsesbestemmelser ikke finder anvendelse. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre den nødvendige hemmeligholdelse af oplysninger, der angår Grønlands sikkerhed eller den offentlige orden efter definitionen heraf i lovforslaget.

2.8 Sanktioner

Grønlands Erhverv bemærker, at eftersom lovforslaget forudsætter, at visse sanktioner – herunder ophævelse af stemmeret – gennemføres efter særlig rigslov, kan der opstå jurisdiktionsmæssig uklarhed. Grønlands Erhverv anbefaler, at dette samspil afklares inden lovens ikrafttræden, så virksomheder kender de præcise retsvirkninger ved manglende efterlevelse.

Transparency International Greenland bemærker, at der vil være risiko for manglende gennemsigtighed og vidtrækkende konsekvenser uden tilstrækkelige retlige rammer for forvaltningen.

IAIN bemærker, at Naalakkersuisut efter bestemmelsen bemyndiges til at annullere enhver tilladelse udstedt af en grønlandsk myndighed, såfremt et afslag eller forbud efter § 8 eller et påbud om afvikling efter § 11 ikke efterleves. IAIN finder det relevant, med eksemplificering eller lignende af hvem ”andre relevante parter” er.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling har noteret sig bemærkningen, men ser ikke behov for yderligere eksemplificering i lovforslaget, idet bestemmelsens formulering netop har til formål at finde anvendelse på også uforudsete tilfælde.

2.9 Klageadgang

Inu:IT bemærker, at forslaget ikke indeholder klageadgang, hvilket er et brud på retssikkerheden.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling bemærker herom, at årsagen til, at der ikke er foreslået en administrativ klagemulighed, er det særlige hensyn til hemmeligholdelse af sensitive oplysninger om Grønlands sikkerhed og den offentlige orden, som vil indgå i afgørelsesgrundlaget for de sager, som behandles efter loven. Ved prøvelse af sager ved domstolene kan der tilrettelægges en særlig fortrolig proces, som både gør det muligt at holde hemmelige oplysninger fortrolige og give den pågældende part i sagen mulighed for at føre sin sag ved hjælp af særligt udpegede advokater. Der henvises til forslagens §§ 22-25.

2.10 Ikrafttræden

IAIN anbefaler, at formuleringen af bestemmelsen genbesøges, da det må være udgangspunktet i lovgivningen, at denne ikke finder anvendelse med tilbagevirkende kraft. IAIN er ligeledes af den forståelse, at lovforslaget ikke finder anvendelse for indirekte investeringer foretaget før lovens ikrafttræden.

Departement for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling fastholder formuleringen. Det skyldes, at det er relevant udtrykkeligt at afgrænse lovens anvendelsesområde, når der er tale om aftaler, der kan strække sig over flere år.